

تلشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ بهمن ماه

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت عالم)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت عالم) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقت عالم است بر گسترش داشت و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، مهدی براتی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، عرفان کامیابی، امیر محمودیان، رحیم مشتاق نظم
اقتصاد	نسرين جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الباسی پور، سید علیرضا علوبان، سجاد غلام پور سیوکی، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هونم نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، زینب آذری، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، ولی برخی، بهروز حیدریکی، مرتضی کاظمی شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی، سیده محبی مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیخی، زهراء دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، الله فاضلی، فرهاد قاسمی نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمدیرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسایی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملار مضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان، امیر حسین واحدی، هونم نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سید علیرضا علوبان	سید علیرضا علوبان	زهراء دامیار	خدیجه
جغرافیا	سید علیرضا علوبان	سید علیرضا علوبان	زهراء دامیار	جنت‌علی پور
منطق و فلسفه	سیا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهراء دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرایی	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

$$\text{ضابطه دوم} \rightarrow a_5 = 2 \times 5 - 2 = 8$$

$$\text{ضابطه نول} \rightarrow a_6 = 2 \times 6^2 + 2 = 74$$

$$\Rightarrow a_5 + a_6 = 8 + 74 = 82$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(محمد بسیرایی)

«۲- گزینهٔ ۲»

با نوشتن چند جملهٔ اول دنباله می‌توان جملهٔ عمومی دنباله را مشخص کرد.

$$a_1 = 1, a_2 = 1+3=4=2^2$$

$$a_3 = 4+5=9=3^2, a_4 = 9+7=16=4^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2$$

$$\Rightarrow a_{50} = 50^2 = 2500$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۳ تا ۶۰)

(احمد رضا ذکر زاده)

«۴- گزینهٔ ۴»

ابتدا جمله‌های پنجم، چهارم، سوم و دوم را بدست می‌آوریم:

$$\frac{n=5}{\text{فرد}} \rightarrow a_5 + 5 = a_6 \Rightarrow a_5 + 5 = 17 \Rightarrow a_5 = 12$$

$$\frac{n=4}{\text{زوج}} \rightarrow 2a_4 + 2 = a_5 \Rightarrow 2a_4 + 2 = 12 \Rightarrow a_4 = 5$$

$$\frac{n=3}{\text{فرد}} \rightarrow a_3 + 3 = a_4 \Rightarrow a_3 + 3 = 5 \Rightarrow a_3 = 2$$

$$\frac{n=2}{\text{زوج}} \rightarrow 2a_2 + 2 = a_3 \Rightarrow 2a_2 + 2 = 2 \Rightarrow a_2 = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(نسترن صدری)

«۹- گزینهٔ ۹»

جملهٔ ششم دنباله a_n برابر است با:

$$a_6 = 7 \times 6 - 6 = 42 - 6 = 36$$

$$b_{11} = 1, 3, 6, 10, 15, 21, 28, 36$$

جملهٔ ششم دنباله a_n با جملهٔ هشتم دنباله b_n برابر است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۳ تا ۶۰)

(محمد بسیرایی)

«۱۰- گزینهٔ ۱۰»

در دنبالهٔ فیبوناچی داریم:

$$a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$$

$$\Rightarrow 4x + 2 + 7x - 1 = 10x + 6 \Rightarrow x = 8$$

$$\Rightarrow 34, 55, 89$$

$$\Rightarrow 55 + 89 = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۶)

ریاضی و آمار (۳)

(علیرضا عبدی)

دامنه مدل تعداد شرکت‌کنندگان در ده سال اخیر زیرمجموعه‌ای از اعداد طبیعی است. (دامنه شماره سال هاست).

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

(محمد همیری)

مجموع ارقام سطر n ام مثلث خیام از رابطه 2^{n-1} بدست می‌آید، داریم:

$$2^{5-1} = 2^4 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۲)

«۲- گزینهٔ ۲»

(مهدی برارتی)

رابطه بین شماره شکل و تعداد مربع‌های رنگی را به صورت زیر بدست می‌آوریم:

n	شماره شکل
t_n	۱ ۲ ۳ ... n ۴ ۸ ۱۲ ... $4n$

بنابراین جملهٔ عمومی این الگو به صورت $t_n = 4n$ است.

$$t_n = 4n = 256 \Rightarrow n = \frac{256}{4} = 64$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

«۴- گزینهٔ ۴»

(رهیم مشتاق نقم)

با توجه به جمله‌های عمومی داده شده، a_4 و b_3 را بدست می‌آوریم:

$$a_4 = (-1)^{\Delta} (4+3) = -7$$

$$b_3 = 2 \times 2^2 - 3 = 2 \times 9 - 3 = 18 - 3 = 15$$

$$\Rightarrow a_4 + b_3 = -7 + 15 = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۳ تا ۶۰)

«۵- گزینهٔ ۵»

جملهٔ سوم دنباله b_n برابر است با:

$$b_3 = 2 \times 3 - \frac{26}{5} = 6 - \frac{26}{5} = \frac{30 - 26}{5} = \frac{4}{5}$$

$$a_n = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{n+3}{2n-3} = \frac{4}{5} \Rightarrow 5n+15 = 8n-12$$

$$\Rightarrow 3n = 27 \Rightarrow n = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فلکی، صفحهٔ ۵۳ تا ۶۰)

(محمد بسیرایی)

«۶- گزینهٔ ۶»

ابتدا مقدار k را بدست می‌آوریم:

$$\text{ضابطه دوم} \rightarrow 2 \times 3 - k = 4 \Rightarrow k = 2$$

$$\Rightarrow a_n = \begin{cases} 2n^2 + 2 & \text{زوج} \\ 2n - 2 & \text{فرد} \end{cases}$$

(عرغان کامیاب)

۱۴- گزینه «۳»

با توجه به این که معادله دارای ریشه مضاعف است m را به دست می‌آوریم:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (-10)^2 - 4(1)(-m) = 0$$

$$100 + 4m = 0 \Rightarrow m = -25$$

حال معادله را به صورت کامل نوشت، سپس مجموع ریشه‌ها (S) وحاصل ضرب ریشه‌ها (P) را به دست می‌آوریم:

$$x^2 - 10x - (-25) = 0 \Rightarrow x^2 - 10x + 25 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-10)}{1} = 10, P = \frac{c}{a} = \frac{25}{1} = 25$$

$$25 - 10 = 15$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(احمد رضا ذکر زاده)

۱۵- گزینه «۳»

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ معادله دارای دوریشه است که مجموع ریشه‌ها برابر $-\frac{b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها برابر است.

$$\frac{c}{a} = \frac{1-k}{2} = 5 \Rightarrow 1-k = 10 \Rightarrow k = -9$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 9x + 10 = 0 \Rightarrow S = -\frac{b}{a} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(احمد رضا ذکر زاده)

۱۶- گزینه «۱»

دو عدد را x و $x+2$ در نظر می‌گیریم، بنابراین:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{8}{15} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x^2+2x} = \frac{8}{15}$$

$$\Rightarrow 8x^2 + 16x = 30x + 30$$

$$\Rightarrow 8x^2 - 14x - 30 = 0 \rightarrow 4x^2 - 7x - 15 = 0$$

$$\Delta = 49 - 4(4)(-15) = 289$$

$$x_1 = \frac{7 + \sqrt{289}}{8} = \frac{7 + 17}{8} = 3 \quad \text{عدد فرد بعدی} \rightarrow 5$$

$$x_2 = \frac{7 - \sqrt{289}}{8} = \frac{-10}{8} = -\frac{5}{4}$$

$$-5 \times 3 = 15 \quad \text{حاصل ضرب دو عدد}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

(علیرضا عبدی)

۱۷- گزینه «۳»

طول ضلع مربع را x در نظر می‌گیریم، بنابراین:

$$x^2 = \text{مساحت مثلث کوچکتر}, \quad \frac{x \times 2}{2} = x \quad \text{مساحت مربع}$$

$$x^2 = \text{مساحت مثلث بزرگتر} \rightarrow \frac{x \times 4}{2} = 2x$$

= مجموع مساحت مثلث کوچکتر و مربع

$$2x + x = 2(2x) + 10 \Rightarrow x^2 + x = 2(2x) + 10$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 10 = 0 \Rightarrow (x-5)(x+2) = 0$$

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه «۳»

با توجه به سؤال داریم:

$$\text{سن فعلی سعید} = x \Rightarrow \text{سن سال گذشته سعید} = x-1$$

$$\text{سن سال گذشته حمید} = 2(x-1) \Rightarrow \text{سن فعلی حمید} = 2(x-1)+1 = 2x-2+1+1 = 2x+4$$

$$\text{سن سال بعد سعید} = x+5 \Rightarrow \text{سن ۵ سال بعد حمید} = [2(x-1)+1]+5 = 2x-2+1+5 = 2x+4$$

$$30 = \text{مجموع سن‌ها در } 5 \text{ سال بعد} \Rightarrow (x+5)+(2x+4) = 30$$

$$3x = 30 - 9 \Rightarrow 3x = 21 \Rightarrow x = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

(علیرضا عبدی)

۱۲- گزینه «۲»

$$\begin{array}{ccc} x & \square & S = x^2 \\ & \times & \\ & \times & \end{array} \quad \begin{array}{ccc} x & \triangle & S = \frac{x^2}{2} \\ & \times & \\ & \times & \end{array}$$

$$x^2 + \frac{x^2}{2} = \frac{3x^2}{2} = 12 \Rightarrow 3x^2 = 24$$

$$\Rightarrow x^2 = 8 \Rightarrow x = \sqrt{8}$$

$$d^2 = x^2 + x^2 \quad \text{فیثاغورس}$$

$$d^2 = 8 + 8 = 16$$

$$d = 4 \Rightarrow \frac{d}{2} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

(امیر محمدیان)

۱۳- گزینه «۳»

تعداد دانشآموزان ریاضی را x در نظر می‌گیریم، بنابراین تعداددانشآموزان انسانی $2x-3$ است. برای سادگی حل، تعداد دانشآموزانتجربی را y در نظر می‌گیریم که در نتیجه تعداد دانشآموزان انسانی

$$\frac{y}{3} + 36 \quad \text{می‌شود.}$$

$$2x - 3 = \frac{y}{3} + 36 \rightarrow 6x - 9 = y + 108 \Rightarrow y = 6x - 117$$

مجموع تعداد دانشآموزان تجربی، انسانی و ریاضی برابر با تعداد دانشآموزان دبیرستان است:

$$6x - 117 + 2x - 3 + x = 195 \Rightarrow 9x - 120 = 195$$

$$9x = 315 \Rightarrow x = 35$$

$$2x - 3 = 67 \Rightarrow \text{تعداد دانشآموزان انسانی}$$

$$6 \times 35 - 117 = 210 - 117 = 93 \Rightarrow \text{تعداد دانشآموزان تجربی}$$

تعداد دانشآموزان تجربی ۵۸ نفر بیشتر از دانشآموزان ریاضی است.

$$93 - 35 = 58$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۰)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)-اصلی

(عزیزیالیاسیپور)

«گزینه ۲۱»

غیر از اثر «بی بال بریدن» بقیه آثار به نظم هستند.
دیگر آثار منثور قیصر امین پور عبارتند از: طوفان در پرانتر - سنت و نوآوری در شعر معاصر

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۷۷)

(عزیزیالیاسیپور)

«گزینه ۲۲»

فقط آثار «ضیافت» و «کشتی پهلوگرفته» به سید مهدی شجاعی تعلق دارند.
«مهاجر کوچک» اثر محمد رضا سرشار و «ظهور»، «دلایلی از سبز»، «مقالات در شب آفتابی» و «سفر ششم» هم اثر علی مؤذنی هستند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(عزیزیالیاسیپور)

«گزینه ۲۳»

محمد رضا سرشار با این مجلات همکاری داشته است: رشد دانش‌آموز، قلمرو، سوره، پویش
سید مهدی شجاعی با این مجلات همکاری داشته است: جمهوری اسلامی، رشد جوان، صحیفه مجله‌های مذکور در گزینه «۱» مجله‌هایی‌اند که سیمین دانشور با آن‌ها همکاری داشته است.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۹، ۷۴ و ۸۰)

(فرهاد فروزان‌کیا)

«گزینه ۲۴»

موارد «ب»، «ج» و «ه» نادرست هستند:
ب) سلمان ساوجی دارای قصایدی در سبک عراقی است.
ج) خواجه کرمانی از شاعران قرن هشتم است، نه هفتم.
ه) در قرن هشتم، عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر شیراز در حکم مراکز ادبی آن عصر بودند.
(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(محتنی فرهادی)

«گزینه ۲۵»

موارد «الف» و «ه» نادرست هستند.
«الف»: ساوجی مثنوی جمشید و خورشید را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.
«ه»: فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی «عشاق‌نامه» به یکی از مباحث عارفانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(محتنی فرهادی)

«گزینه ۲۶»

بیان روایی و داستانی، حماسی‌بودن زبان، کهن‌گرایی، به‌کاربردی ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر مهدی اخوان ثالث هستند.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۴)

$$\begin{cases} x-5=0 \Rightarrow x=5 \\ x+2=0 \Rightarrow x=-2 \end{cases}$$

$$x^2 + x + 2x = x^2 + 3x \xrightarrow{x=5} 5^2 + 3(5) = \\ 25 + 15 = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۳)

(محمد مهدی)

«گزینه ۱۸»

با حل معادله داده شده، داریم:

$$\frac{16x^2 - (3x-5)^2}{x+5} - \frac{3}{2x} = 1 \\ \Rightarrow \frac{(4x-(3x-5))(4x+(3x-5))}{x+5} - \frac{3}{2x} = 1 \\ \Rightarrow \frac{(x+5)(7x-5)}{x+5} - \frac{3}{2x} = 1 \Rightarrow (7x-5) - \frac{3}{2x} = 1 \times 2x \\ \Rightarrow 14x^2 - 10x - 3 = 2x \\ \Rightarrow 14x^2 - 12x - 3 = 0 \xrightarrow{\text{حاصل ضرب دوریشه}} p = \frac{c}{a} = \frac{-3}{14}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۲۸)

(محمد بهیرایی)

«گزینه ۱۹»ابتدا $x=2$ را در معادله جایگزین می‌کنیم:

$$\frac{2+k}{2+1} - \frac{k-2}{2-1} = \frac{2}{2-1} \Rightarrow \frac{2+k}{3} - \frac{(k-2)}{1} = \frac{2}{1} \\ \Rightarrow 2+k-3k+6 = 2 \Rightarrow -2k = -6 \Rightarrow k = 3 \\ \frac{k=3}{\frac{x+3}{x+1} - \frac{1}{x-1} = \frac{x}{x^2-1}}$$

$$\frac{(x+3)(x-1)-(x+1)}{x^2-1} = \frac{x}{x^2-1}$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 3 - x - 1 = x \Rightarrow x^2 - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=-2 \end{cases}$$

 $x=-2$ جواب دیگر معادله است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۴)

(محمد بهیرایی)

«گزینه ۲۰»

با توجه به سؤال فرض می‌کنیم شیر A استخر را به تنهایی در x ساعت پر کند، بنابراین:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{1}{2/4} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = \frac{1}{2/4} \\ \Rightarrow \frac{2x+2}{x^2+2x} = \frac{1}{2/4} \Rightarrow x^2 + 2x = 4/8x + 4/8 \\ \Rightarrow x^2 - 2/x - 4/8 = 0 \xrightarrow{\times 10} 10x^2 - 28x - 48 = 0 \\ \Rightarrow 5x^2 - 14x - 24 = 0$$

$$\Delta = 196 - 4 \times (5)(-24) = 196 + 480 = 676$$

$$x_1 = \frac{14 + \sqrt{676}}{10} = \frac{14 + 26}{10} = 4$$

$$x_2 = \frac{14 - \sqrt{676}}{10} = \frac{14 - 26}{10} = -1/2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۴)

(سید علیرضا علیویان)

این بیت دارای سه رکن می‌باشد، در حالی که سایر ابیات از چهار رکن تشکیل شده‌اند.

۳۳- گزینه «۱»

(مبتدی فرهادی)

ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب در شکل فراگیر خود در داستان کوتاه جلوه‌گر شد.

و زن ابیات:

گزینه «۱»: مقاعیلن مقاعیلن فعلون

گزینه «۲»: فاعلان فاعلان فاعلان فاعلن

گزینه «۳»: فعلون فعلون فعلون فعلون

گزینه «۴»: مقاعلن مقاعلن مقاعلن مقاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۳۲)

۲۷- گزینه «۱»

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۸ و ۷۹)

۲۸- گزینه «۴»

منظمه «افسانه» بیانیه شعر نو است و جریان نوگرایی شعر نیما (علی اسفندیاری)، با سرایش «ققنوس» تثبیت شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۲۹- گزینه «۳»

آثار محمدعلی جمالزاده: تلح و شیرین، راه‌نامه، یکی بود یکی نبود آثار سید علی موسوی گرمارودی: خواب ارغوانی، برآشتن گیسوی تاک، صدای سبز، گوشواره عرش

آثار علی مؤذنی: سفر ششم، ملاقات در شب آفتابی، ظهور، دلاویزتر از سبز آثار سیمین دانشور: شهری چون بهشت، آتش خاموش، سوoshون

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۷، ۷۸ و ۷۹)

۳۰- گزینه «۳»

در سال‌های آغازین انقلاب، در میان شاخه جوان اقبال به شعر نیمایی کمرنگ بود؛ دیری نپایید که شعر نیمایی، با مقیاسی محدود، در شعر انقلاب جای خود را باز کرد. البته بدون اینکه مثل قالب‌های سنتی عمومیت پیدا کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۳۱- گزینه «۴»

همه ارکان این بیت، «مفتولن (UU-UU)» است که رکنی چهاره‌جایی محسوب می‌شود.

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سه رکن اول این بیت، «فاعلان (U-UU)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فعولن (U-UU)» است که سه هجایی می‌باشد.

گزینه «۲»: دو رکن اول این بیت، «مقاعیلن (U---U)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فعولن (U-UU)» است که سه هجایی می‌باشد.

گزینه «۳»: سه رکن اول این بیت، «فعulant (UU-UU)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فعلن (UU-U)» است که سه هجایی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۳۲- گزینه «۳»

رکن سوم گزینه «۳» به این صورت است: ی بی رون؛ بقیه گزینه‌ها صحیح هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(ممتن اصغری)

در بیت گزینه «۳» دو تشبیه و در سایر ابیات سه تشبیه به کار رفته است: رخسار لاله‌گون گردد - درون من صراحی وار

۳۴- گزینه «۳»**تشبیهات سایر ابیات:**

گزینه «۱»: چو بلبل - زلف سنبل - اشک لاله‌گون

گزینه «۲»: تشبیه رخ به گل - زلف به سنبل - خط یار به ریحان

گزینه «۴»: قدش چو سرو - رخش چون ستاره - خطش چون بنفسه تر

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

(سید علیرضا احمدی)

معنای بیت: وقتی نگاهم به آن کرشم می‌افتد، زخم دلم خمیازه می‌گشاید. (معادل «دهن واکردن» که امروزه هم کاربرد دارد.)

۳۵- گزینه «۳»**تشرح سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: «شعله آه» و «سرپرده آمال»: تشبیه بلیغ اضافی (اضافه تشبیه‌ی)

گزینه «۲»: تشبیه مرتح چشم یار به (چشم) غزال. شاعر ادعا می‌کند چشم یار از لحظ زیبایی نه تنها مانند غزال است، بلکه از آن هم زیباتر است.

گزینه «۴»: تشبیه مرتح قد یار به سرو و تشبیه روی یار به سمن (گل یاسمن). شاعر ادعا می‌کند قد و روی یار از لحظ بلندی و سفیدی نه تنها مانند سرو و یاسمن است، بلکه از آن هم بلندتر و سفیدتر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(سید علیرضا احمدی)

تشبیهات در بیت «ب» و بیت «ج» از نوع بلیغ (فسرده) است.

۳۶- گزینه «۴»**تشرح ابیات:**

(الف) بیت دارای تشبیه گسترده است. سر (مشبه) چون (ادات تشبیه) سایه (مشبه‌ی)، به دنبال تو می‌افتد. (وجه شیوه)

(ب) بیت دارای تشبیه فشرده است. «مرغ دل»

ج) تشبیه در این بیت از نوع تشبیه درون‌واژه‌ای است. علی‌رغم این‌که کتاب درسی تشبیهات فشرده را منحصر به تشبیه بلیغ استنادی و تشبیه فشرده اضافی دانسته است، ولی از آن جایی که در واژه «سیم تن» تنها مشبه (تن) و مشبه‌ی (سیم: نقره) استفاده شده است، تشبیه درون‌واژه‌ای را نیز می‌توان نوع سوم تشبیه بلیغ دانست.

د) فاقد تشبیه است و «چون» حرف ربط و به معنی «زمانی که» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(مبتدی فرهادی)

۴۲- گزینه «۲»

موارد «الف و ج» نادرست هستند.

«الف»: در سال‌های انقلاب مشروطه در نثر فارسی دگرگوئی‌هایی به وجود می‌آید که نثر را به سمت سادگی و بی‌پیرایگی سوق می‌دهد.

«ج»: «صور اسرافیل» در ایران و با مدیریت میرزا جهانگیرخان صور اسرافیل منتشر می‌شد. دهخدا در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(یاسین مهریان)

۴۳- گزینه «۱»

یکی از عواملی که در ایجاد نهضت بازگشت ادبی مؤثر بود، «توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدد شاهان» است؛ پس در این دوره، اهمیت‌دادن دربار قاجار به شعر، باعث شده بود تا قصیده‌سرایانی به مدد شاهان این دوره پیدا زند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(فرهاد فروزان‌کیا)

۴۴- گزینه «۲»

موارد «ب»، «ج» و «ه» نادرست هستند:

ب) سلمان ساوجی دارای قصایدی در سبک عراقی است.

ج) خواجهی کرمانی از شاعران قرن هشتم است، نه هفتم.

ه) در قرن هشتم، عراق عجم و مهم‌تر از آن شهر شیراز در حکم مراکز ادبی آن عصر بودند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(مبتدی فرهادی)

۴۵- گزینه «۳»

موارد «الف و ه» نادرست هستند.

«الف»: ساوجی مثنوی جمشید و خورشید را به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.

«ه»: فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی «عشاق‌نامه» به یکی از مباحث عارفانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(یاسین مهریان)

۴۶- گزینه «۴»

همۀ ارکان این بیت، «مفتولن (UU-)» است که رکنی چهاره‌جایی محسوب می‌شود.

تشرییح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سه رکن اول این بیت، «فاعلان (U-U-)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فاعلن (U-U-)» است که سه هجایی می‌باشد.

گزینه «۲»: دو رکن اول این بیت، «مقاعیلن (U-UU-)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فعولن (U-UU-)» است که سه هجایی می‌باشد.

گزینه «۳»: سه رکن اول این بیت، «فاعلان (UU-U-)» است که چهاره‌جایی محسوب می‌شود؛ اما رکن آخر بیت، «فعلن (UU-U-)» است که سه هجایی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(مبتدی فرهادی)

۳۷- گزینه «۳»

وجه‌شبه‌های مذوف در این بیت: ۱- خوش و معطر بودن (بنفسه‌زلف) ۲-

سفیدی (سیم اندام) ۳- قامت بلند داشتن (سرقد)

تشرییح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وجه‌شبه: سرخی

گزینه «۲»: وجه‌شبه: مصراع اول: گرم رفتار / مصراع دوم: پای بر جای و سیار

گزینه «۴»: وجه‌شبه: می‌گذرد

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

(مسن اصغری)

۳۸- گزینه «۳»

الف) از نالهای شب تا سحر عندلیب (عاشق) کسی خبر ندارد: عدم درک احوال عاشق

ب) جان دادن پروانه ز شوق: جان‌فشنای عاشق

ج) جان سپر ساختن در برابر پیکان بلای یار: تحمل سختی‌های راه عشق

د) افروختن چراغ وصل با آه و گریه شام و سحر: تأثیر رازنیاز شبانه

توضیح: ابیات «ب» و «ج» تقریباً مفاهیم یکسانی دارند، اما چینش گزینه‌ها طوری است که پاسخ صحیح همان گزینه «۳» باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(مسن اصغری)

۳۹- گزینه «۳»

مفهوم بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: عشق موجب کمال و بلندمرتبگی انسان است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: شاعر شعر و سخن خود را ارزشمند می‌داند و به آن افتخار می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

(مسن اصغری)

۴۰- گزینه «۴»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»: داغدار بودن حضرت علی (ع) در غم شهادت حضرت فاطمه (س) و گریستان آن حضرت در چاه

تشرییح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تنها حضرت علی (ع) شایستگی همسری حضرت فاطمه (س) را دارد.

گزینه «۲»: در توصیف غم‌انگیز بودن واقعه عاشورا و شهادت امام حسین (ع)

گزینه «۳»: در رحلت حضرت رسول (ص) بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)- موازی

(عزیز الیاسی پور)

۴۱- گزینه «۲»

شاعران قصیده‌سرای این دوره: صبای کاشانی، قآنی شیرازی، سروش اصفهانی

شاعران غزل‌سرای این دوره: مجرم اصفهانی، فروغی سلطانی، نشاط اصفهانی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

ست	نی	ز	چیز	رد	خ	کا
U	-	U	-	-	U	U
کا	ر	س	خن	نی	ز	نی
U	-	U	-	-	U	U
فاعلات			مفععلن			

بیر	جز	هـ	تـ	مـ	ـ	ـ
-	-	U	U	-		
تار	جز	هـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	U	U	-		
فع		مفععلن				

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۵۳- گزینه «۴»

(همون نمازی)

رکن سوم گزینه «۳» به این صورت است: **ی بی رون؛ بقیه گزینه‌ها صحیح هستند.**

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۴۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

۵۴- گزینه «۴»

(ممیر مهرثی)

بـ	سـ	تـ	هـشـ	بـ	غـ	باـ
U	-	U	-	U	-	-
ست	دو	دـ	کـوـ	یـ	خـاـ	باـ
حـور	رـ	قـصـ	وـ	بـاـ	طـوـ	یـ
-	U	-	U	-	-	U
نمـ	کـ	مـیـ	بـ	راـ	ـ	ـ

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(ممسن اصغری)

۵۵- گزینه «۳»

در بیت گزینه «۳» دو تشبیه و در سایر ابیات سه تشبیه به کار رفته است:

رخسار لاله‌گون گردد - درون من صراحی وار
تشبیهات سایر ابیات:

گزینه «۱»: چو بلبل - زلف سنبل - اشک لاله‌گون

گزینه «۲»: تشبیه رخ به گل - زلف به سنبل - خط یار به ریحان

گزینه «۴»: قدش چو سرو - رخش چون ستاره - خطش چون بنفسه تر

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

(سیدعلیرضا احمدی)

۵۶- گزینه «۳»

معنای بیت: وقتی نگاهم به آن کرشمه می‌افتد، زخم دلم خمیاره می‌گشاید.

(معادل «دهن وا کردن» که امروزه هم کاربرد دارد.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شعله آه» و «سرپرده آمال»: تشبیه بلیغ اضافی (اضافه تشبیه‌ی)

گزینه «۲»: تشبیه مرچخ چشم یار به (چشم) غزال. شاعر ادعا می‌کند چشم یار از لحظه زیبایی نه تنها مانند غزال است، بلکه از آن هم زیباتر است.

گزینه «۴»: تشبیه مرچخ قدم یار به سرو و تشبیه روی یار به سمن (گل یاسمن)، شاعر ادعا می‌کند قد و روی یار از لحظه بلندی و سفیدی نه تنها مانند سرو و یاسمن است، بلکه از آن هم بلندتر و سفیدتر است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(سیدعلیرضا علوبیان)

این بیت دارای سه رکن می‌باشد، در حالی که سایر ابیات از چهار رکن تشکیل شده‌اند.

وزن ابیات:

گزینه «۱»: مقاعیلن مقاعیلن فعلون

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۳»: فعلون فعلون فعلون فعل

گزینه «۴»: مقاعیلن مقاعیلن مقاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۴۹- گزینه «۱»

وزن بیت نخست «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» و وزن بیت دوم «مفععلن فاعلات مفععلن فع» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

(سیدعلیرضا احمدی)

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۱- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۲- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۳- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۴- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۵- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۶- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۷- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۸- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۵۹- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۰- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۱- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۲- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۳- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۴- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۵- گزینه «۴»

صرایع نخست دو هجای کشیده (حسن و سوخ) و صرایع دوم یک هجای کشیده (آل) دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صامت «ی» در واژه «ای» و مصوت «ی» در واژه «بسوختیم» مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: وزن هر دو شعر «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» است.

گزینه «۳»: «مفعول فاعلات مقاعیل فاعلن» = «مستفعلن مقاعیل مستفعلن فعل»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۶- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

علوم و فنون ادبی (۱)**۶۱- گزینه «۳»**

متون گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ویژگی‌های زبانی مشترکی دارند که مربوط به زبان کهن فارسی است، اما در گزینه «۳» کاربرد بیشتر واژگان عربی (فرط - اخلاص - وفور - وفا - اعضا - جواح - مفسد - مهلهک) و کاربرد کمتر واژگان کهن، به کارگیری فعل‌ها در کاربرد جدید و پرهیز از نکات دستوری تاریخی دیده می‌شود. ویژگی‌های این متن مربوط به دوران جدیدتری از زبان فارسی است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همی‌نهاد - بیاوردی - بنهادی - کی (حرف «که» پیوند ربط) - کاربرد مر (پیش از مفعول)

گزینه «۲»: بشد - گفت و شنید (صورت قدیمی «گفت و گو») - نمی‌یارست (نمی‌توانست) - تیمار (صورت قدیمی «مراقبت و دلسوی»)

گزینه «۴»: بشد - سخن گفتی (ماضی استمراری) - گفتی - مر (پیش از مفعول) - گسیل کرد (صورت قدیمی فرستاد) - باید رفت

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۷)

(فرهاد فروزان‌کیا)

۶۲- گزینه «۴»

کاربردهای کهن زبانی در ایات گزینه‌های «۱» تا «۳» دیده می‌شوند؛ اما زبان بیت گزینه «۴» نشانه‌های زبانی کهن ندارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کاربرد «همی» و جدانویسی آن از فعل جمله (ماضی استمراری کهن)

گزینه «۲»: کاربرد مر (نشانه پیش از مفعول در زبان قدیم)

گزینه «۳»: کاربرد جمع نادر برای کلمات (جمع بستان «رُخ» با نشانه «ان») (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ممسن اصغری)

۶۳- گزینه «۴»

واژه‌آرایی: گل و خنده

استعاره: دلی که گل چیند و خراب خنده شود (تشخیص)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استعاره به کار نرفته است. («بالا» در مصراع دوم ایهام دارد و در یک معنی، می‌تواند با بالای مصراع نخست و ازه‌آرایی داشته باشد.)

گزینه «۲»: استعاره: ای عمر عاریت (تشخیص)، (کنار بهتر ترتیب به معنای «کناره‌گیری کردن» و «آغوش» جناس همسان است).

گزینه «۳»: استعاره: غزال (استعاره از مشوق)، (چین بهتر ترتیب به معنای «چین و شکن زلف» و «کشور چین» جناس همسان یا تام است.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۰)

(یاسین مهریان)

۶۴- گزینه «۴»

«ج»: تشبیه مضرم و پنهانی «رخ یار» به «گل»

«ب»: دامان فرصت: اضافه استعاری

«د»: تلمیح: اشاره به چشمۀ حیوان و آبنویشی حضرت خضر از آن

«الف»: واج‌آرایی صوت «ب» در مصراع اول

(علوم و فنون ادبی، بیان و برع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

تشیههات در بیت «ب» و بیت «ج» از نوع بلیغ (فسرده) است.

۵۷- گزینه «۲»

الف) بیت دارای تشبیه گسترده است. سر (مشبه) چون (ادات تشبیه) سایه (مشبه‌به)، به دنبال تو می‌افتد. (وجه شبه)

ب) بیت دارای تشبیه فشرده است. «مرغ دل»

ج) تشبیه در این بیت از نوع تشبیه درون‌واژه‌ای است. علی‌رغم این که کتاب درسی تشبیههای فشرده را منحصر به تشبیه بلیغ اسنادی و تشبیه فشرده اضافی دانسته است؛ ولی از آنجایی که در واژه «سیم» تنها مشبه (تن) و مشبه (سیم: نقره) استفاده شده است، تشبیه درون‌واژه‌ای را نیز می‌توان نوع سوم تشبیه بلیغ دانست.

د) فاقد تشبیه است و «چون» حرف ربط و به معنی «زمانی‌که» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۵۸- گزینه «۳»

(مهتبی فرهادی)

وجه‌شبه‌های محذوف در این بیت: ۱- خوش و معطر بودن (بنفسه‌زلف) ۲- سفیدی (سیم اندام) ۳- قامت بلند داشتن (سرودق)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وجه‌شبه: سرخی

گزینه «۲»: وجه‌شبه: مصراع اول: گرم رفتار / مصراع دوم: پای بر جای و سیار

گزینه «۴»: وجه‌شبه: می‌گذرد

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۵۹- گزینه «۳»

(ممسن اصغری)

مفهوم بیت صورت سؤال و ایات مرتبط: عشق موجب کمال و بلندمرتبگی انسان است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: شاعر شعر و سخن خود را ارزشمند می‌داند و به آن افتخار می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۶۰- گزینه «۴»

(فرهاد فروزان‌کیا)

بیت گزینه «۴» در مورد غدیر خم است شاعر می‌گوید پروردگار نقاب یگانگی از چهره آنان (پیامبر و حضرت علی (ع)) برداشت تا همه موجودات به یگانگی شان اقرار کنند. دقت کنید که لازم نبود بدانید این بیت دقیقاً به چه واقعه تاریخی اشاره می‌کند، لذا کافی بود با توجه به ضمایر جمع در بیت، تشخیص می‌دادید که «یگانگی» خدا مدنظر نیست، بلکه بیت به یگانگی و شباهت دو نفر با هم اشاره می‌کند.

ابیات گزینه‌های «۱» تا «۳» همگی در مورد ستایش و پرسش خداوند از سوی تمام موجودات هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

(عزیز الیاسی پور)

مفهوم ابیات گزینه‌های «۱» تا «۳»: غنیمت داشتن عمر و لزوم استفاده از فرصت‌ها
مفهوم بیت گزینه «۴»: ناپایداری جهان و بی اعتباری مال و قدرت دنیوی
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۴)

۶۰- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

تکرار: لب در مصراج اول دو بار تکرار شده است.
کنایه: «دراشانی» تصویری است از بازگو کردن سخنان ارزشمند.

تشییه: لب لعل
(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برع، ترکیبی)

۶۵- گزینه «۴»

(یاسین مهریان)

توجه داشته باشد که در سبک عراقی، قالب قصیده کاملاً از میان نرفت؛
بلکه اکابرید آن کاسته شد و در سبک عراقی نیز، نمونه‌هایی از قصیده
دیده می‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۶۱- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

همه ابیات در وزن دوری و ضربی «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» سروده
شده‌اند و محتوا بیت گزینه «۲»، عاشقانه است و در بیان عاشق‌پیشگی
شاعر لی سایر ابیات، غم عاشقانه را توصیف می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برع، ترکیبی)

۶۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

- جامی نفحات‌الانس را به شیوه تذکرة‌الاولیا عطار در بیان حقایق عرفانی
و ذکر احوال عارفان نوشت، او همچنین مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی
سرود که تحفۃ‌الاحرار یکی از آن‌هاست.
- بهارستان جامی به سبک گلستان سعدی نوشته شده است.
- جمشید و خورشید، اثر سلمان ساوجی است و به تقلید از نظامی سروده
شده است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۶۲- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

وزن تند و ضربی «مفتعلن مفاعلن مفاعلن» مناسب بیان حس طرب و شادی
است.

وزن گزینه «۳» آهسته است و بیانگر حس شادی نیست.
وزن گزینه «۴» برای بیان دلاوری و حماسه مناسب است.

توضیح: وزن شعر و لحن را با یکدیگر یکسان نپندازید. ممکن است برخی
اشعار با وزنی یکسان، لحنی متفاوت داشته باشند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۷- گزینه «۲»

(مبتنی فرهادی)

این بیت دارای دو تشییه و در سایر گزینه‌ها سه تشییه وجود دارد. (مه روی
تو / اشک چو پرپون من)
تشرییم گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: مرغ دل / قفس سینه / بلیل ساز
گزینه «۲»: شمشیر شعله / سپاه شب / (سپاه شب) چو دود («چو» در
مصراج اول این بیت ادات تشییه نیست).
گزینه «۴»: سخن به شکر / لب به قند / من به قند
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۳- گزینه «۳»

(سیدار غلام‌پور سیوکی)

این بیت بر وزن «مفعول فاعلات مفاعilen فاعلن» است که این وزن غبار
است و با محتوا بیت مورد نظر تناسب دارد.

۶۸- گزینه «۴»

(سیدار غلام‌پور سیوکی)

در این گزینه تشییه مضرم (پنهان) وجود دارد. تشییه «گریه» به «مشوق»
که وجه شبه آن‌ها، همراهی و همدی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های «۱» و «۴»: در این گزینه‌ها تشییه‌ی وجود ندارد.
گزینه «۳»: چون در این گزینه به معنی «چگونه» (در اینجا به معنی تا چه
حد) است و ادات تشییه نیست.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۴- گزینه «۲»

(سید محمد هاشمی)

شاد است، اما محتوا این بیت غمگین است و با این وزن تناسب ندارد.
گزینه «۲»: وزن این بیت «فعولون فعلون فعلون فعل» است که وزنی
حماسی است، اما محتوا این بیت عاشقانه است.

گزینه «۳»: وزن این بیت «مفتعلن فاعلن مفاعلن فاعلن» است که وزنی
شاد است که با محتوا بیت که محتوا غباری دارد، تناسب ندارد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۹- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

در این گزینه، «چون» ادات تشییه نیست. (وقتی باد بوزد ...)
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «می‌ماند» به معنای «شبیه است» آمده و ادات تشییه است.
گزینه «۳»: «بدین سان» و «گوبی» ادات تشییه‌اند.
گزینه «۴»: «گفتی» در اینجا به معنی «گوبی انگار» است و ادات تشییه
است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

(سید محمد هاشمی)

در متن صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط، تأکید بر آن است که هر کسی
می‌باید حساب دخل و خرج خود را به درستی انجام دهد تا به مشکلی
برخورد، اما موضوع بیت گزینه «۲» این است که هر کس کار نیکی بکند،
نتیجه‌اش را می‌بیند و از این مثال، نتیجه می‌گیرد که اگر از بند جسم
رهایی یابیم، به عوالم معنوی خواهیم رسید.
توضیح در مورد بیت گزینه «۴»: در مصراج اول این بیت، مولانا می‌گوید آن
کسی که بدون توجه به دخل (درآمد)، خرج می‌کند خداست. یعنی بندگان
خدا نمی‌توانند (باید) بدون دخل، خرج کنند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۲)

جامعه‌شناسی (۳) - اصلی

(آریتا بیدقی)

قدرت در اندیشه و عمل جهان مدرن، مستقل‌دارای اهمیت شده است. ثروت ریشه بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و اولین جنبش اجتماعی در برابر آن شکل گرفت. سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد. قدرت، ثروت و داشت، پیش‌نیازهای انسان برای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۷)

(آریتا بیدقی)

ازربایهای اخلاقی و نگاههای واسطه‌ای به آن‌ها دست و پاگیر بوده و مانع توسعه و پیشرفت آن‌ها شده است. ← قدرت و ثروت (ب) تدبیر و تنظیم امور ← امروزه به قانون کاهش یافته است. (د) سیاست ← در جوامع پیچیده‌تر ضروری تر می‌شود (الف) خوش‌بینی به آن دچار تردید شد و دیگر راهنمای انسان به سوی سعادت نبود. ← دانش (ج)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(آریتا بیدقی)

گروههای اجتماعی که مستقیماً در تنظیم اهداف جامعه مشارکت دارند یا با قدرت سر و کار دارند، سیاسی به شمار می‌روند. رواج سیاست‌نامه‌نویسی‌ها که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است که سیاستمداران و فقرتمدنان حداقل در ظاهر ناگزیر بودند که به قدرت به عنوان وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلتهای اخلاقی نگاه کنند. عمل جمعی بیشتر پیامد قدرت بیشتر است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۷)

(ارغوان عبدالمکی)

قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود، بتواند بر اراده دیگران اثر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد. در تغییب، تبلیغ و آموزش، آنچه فرد، درست و حق و هنجار می‌پندارد، موجب تعییت او از اراده و خواست دیگران می‌شود. امروزه قدرت تنبیه‌ی عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولت‌هاست که از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود. از این رو برخلاف گذشته خبر کمتری از نزاع‌ها و دعواهای فردی و دسته‌جمعی به گوش می‌رسد و اگر هم در گوش و عموم مردم جایگاهی ندارد و آن را رفتاری مذموم و به دور ذهنیت جامعه و عموم مردم جایگاهی مشاهده شود، در از عقلالیت و تمدن قلمداد می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

(سیدعلیرضا علوبیان)

تشبیه در این بیت از نوع گسترده است؛ اما در سایر گزینه‌ها تشبیه فشرده به چشم می‌خورد.

۷۶- گزینه «۲»

تشبیه در این بیت از نوع گسترده است؛ اما در سایر گزینه‌ها تشبیه فشرده به چشم می‌خورد.

تشریف ابیات:

گزینه «۱»: معانی یاقوت و زر است. (فسرده غیراضافی)

گزینه «۲»: صبح چون ماه نخشش، ماه چون دم ماهی (گسترده)

گزینه «۳»: دستان روزگار، لوح آزو (فسرده اضافی)

گزینه «۴»: کعبه عروس است. (فسرده غیراضافی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(سیدعلیرضا علوبیان)

هجای «گه» در کلمه «آگه» باید بدین صورت گفته شده درج گردد. سایر تقطیع‌ها درست هستند.

۷۷- گزینه «۱»

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(مهتبی فرهادی)

بیت «د» از ۶ پایه آوایی تشکیل شده، در حالی که بیت «ب» از ۸ پایه آوایی و سایر ابیات نیز از ۸ پایه آوایی تشکیل شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(یاسین مهریان)

نظم هجایی هر رکن بیت صورت سؤال، به‌شکل «فعولن (U--)» است و هم‌چنین وزن بیت گزینه «۴»، «مفاعیلن مفاعیلن فعالن» است که رکن آخر آن، «فعولن» است.

۷۹- گزینه «۴»

گزینه «۱»: وزن بیت، «فعالتن فعالتن فعالتن فاعلتن» است که رکن آخر آن، «فعالن (U-)» است.

گزینه «۲»: وزن بیت، «فعالتن فعالتن فعالتن فعالتن» است که رکن آخر آن، «فعالن (UU--)» است.

گزینه «۳»: وزن بیت، «فعالتن فعالتن فعالتن فعلن» است که رکن آخر آن، «فعلن (UU-)» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

(مسن اصفهانی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»: بلندمرتبه شدن به‌وسیله عشق

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خونین بودن راه عشق

گزینه «۲»: تحیر و سرگشتنگی عاشق در عالم عشق (حیرانی عاشق از تجلی معشوق)

گزینه «۳»: ازلی بودن عشق عاشق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۳۴)

(کتاب آبی)

علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و هم‌چنین اثربری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۸۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

- پیامد آگاهی دادن علوم اجتماعی به انسان‌ها درباره فرستادها و محدودیت‌های فناوری آن است که شیوه صحیح استفاده از طبیعت و علوم طبیعی را آموزش می‌دهد و علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود.

- پیامد داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها توسط علوم اجتماعی: فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورد.

- پیامد شناخت پدیده‌های اجتماعی توسط علوم اجتماعی: آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

۹۰- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

وجه مشترک قدرت تنبیه‌ی و قدرت تشویقی این است که در هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. در مورد نخست به دلیل اجراء و در مورد دوم برای پاداش پیروی می‌کند. قدرت اقتصادی برخلاف این دو با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود. امروزه قدرت تنبیه‌ی عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولت‌هاست که از طریق قانون و پیمودن مراحل قانونی اعمال می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۰)

۸۵- گزینه «۳»

جامعه‌شناسی (۲)

(ریانه امینی)

۹۱- گزینه «۴»

تشریح موارد:

- فردی که کتاب خود را به مرحله چاپ می‌رساند، در واقع از جهان فردی خود به جهان اجتماعی ورود کرده است.

- برادر زهرا در اینجا وارد جهان اجتماعی شده است.

- عدم برنامه‌ریزی یستا در واقع موضوعی است که در ذهن اوست و ورودی به جهان اجتماعی ندارد. یعنی در محدوده جهان فردی قرار می‌گیرد.

- لباس پوشیدن، پدیده‌ای اجتماعی است. بنابراین در محدوده جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۹۲- گزینه «۳»

دیدگاه اول:

براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی (جهان انسانی) است. ذهن افراد و فرهنگ نیز هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند. نادیده گرفتن تفاوت بین علوم طبیعی با علوم انسانی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

(ارغوان عبدالملکی)

۸۷- گزینه «۲»

نمودار صورت سؤال، مربوط به دیدگاه دوم در ارتباط با رابطه دانش علمی و عمومی است. این دیدگاه، در مقابل با رویکرد اول این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت بلکه بازسازی واقعیت هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند. در برخی از حل‌لهای این دیدگاه، مزد دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره (انشی)، صفحه ۱)

۸۸- گزینه «۴»

فلسفه: موضوع فلسفه، اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی نمی‌پردازد. فلسفه، قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند که شامل همه موجودات می‌شود.

علوم طبیعی: موضوع علوم طبیعی، موجودات طبیعی است و قوانین طبیعت و موجودات را شناسایی می‌کنند.

علوم انسانی: موضوع علوم انسانی، کنش انسانی و پیامدهای آن می‌باشد و قوانین مربوط به کنش‌های انسانی را مورد مطالعه قرار می‌دهد. (علوم انسانی از کارهای غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند).

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(فاطمه صفری)

«۹۶- گزینه ۱»

در جامعه تعلّب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند و این هنگامی پیش می‌آید که همه آن‌ها، شیفتۀ غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند. هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است. چنین افرادی دوست دارند بر یکاک مردم جامعه خود نیز چیره شوند ولی از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند. چنین مردمی گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران اند (و باید باشند) و از همه جوامع دیگر برترند. چنین فرهنگی از گونه‌های نخست فرهنگ‌های جهانی است که به دلیل نگاه سلطه‌جویانه از محدوده مرزهای جغرافیایی و قومی خود فراتر می‌رود و جهانی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

(فاطمه صفری)

«۹۷- گزینه ۴»

تشریح موارد نادرست:

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر فرهنگ غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام فرهنگ غرب می‌شناسیم.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳۳ تا ۲۳۱)

(فاطمه صفری)

«۹۸- گزینه ۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: نادرست (پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، به وجود آمد). - درست

گزینه «۳»: درست - نادرست (استعمارگران بیش از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند).

گزینه «۴»: نادرست (مریوط به استعمار قدیم است). - نادرست (مریوط به استعمار نو است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۴۵ و ۲۴۳)

دیدگاه دوم:

گروهی دیگر جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن هاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. از این دیدگاه جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

دیدگاه سوم:

براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. از نگاه قرآن، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست. ادراک و آگاهی نیز منحصر به انسان نمی‌شود و جهان تکوینی براساس حکمت و خواست خداوند سبحان، با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد. قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امتهای سخن می‌گوید. در عین حال، جهان فردی افراد را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قالب فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱ و ۷)

(آزیتا بیدرقی)

تعهد و مسئولیت: فراهم کردن زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول

عقلاتیت: پاسخ به پرسش‌های ثابت و متغیر انسان

عدالت: پیشگیری از تباہ شدن منابع و امکانات بشر

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۹۳- گزینه ۲»

تعهد و مسئولیت: فراهم کردن زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول

«۹۴- گزینه ۳»

اشتراك فرهنگ اینکاها و فرهنگ ژاپن ← دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه

اشتراك فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری ← دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه (فرهنگ سلطه)

محکوم کردن انسان به سرنوشتی محتموم ← فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳ و ۱۶)

(آزیتا بیدرقی)

فرهنگی که عقاید و ارزش‌ها و هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری می‌باشد. ← فرهنگ جهان‌شمول

فرهنگی که دیگر اقوام و جوامع و گروه‌ها را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند. ← فرهنگ استکبار یا سلطه

جامعه‌ای که عقاید و ارزش‌های آن مطابق حق است ولی هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نیست. ← مدبئه فاسقه

از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و گسترش می‌یابد. ← فرهنگ جهانی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

«۹۵- گزینه ۴»

(زینب آذری)

۹۹- گزینه «۱»

- امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود و می‌تواند صورت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی داشته باشد.

- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل کشی دست زدند.

- تبلیغات شرکت‌های تجاری در هند و نیجریه مربوط به استعمار نو می‌باشد.

- مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ مهانی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

گزینه «۲»: نادرست (پدیده‌های اجتماعی پیامدهای کنش اجتماعی هستند). - درست

گزینه «۳»: درست - نادرست (پدیده‌های اجتماعی فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند که اگر این فرصت‌ها و محدودیت‌ها نباشند زندگی در جامعه ممکن نیست. پس این فرصت‌ها و محدودیت‌ها برای زندگی اجتماعی ضرورت دارند).

گزینه «۴»: نادرست (پدیده‌های اجتماعی تکوینی نیستند و انسان‌ها با اراده خود آن‌ها را پدید می‌آورند). - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۳)

(کتاب آبی)

۱۰۴- گزینه «۳»

«الف»: پدیده‌های تکوینی (طبیعی و ماوراء‌طبعی) به‌واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند، اما پدیده‌های اجتماعی به جهان اجتماعی تعلق دارند.

«ب»: آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است. «ج»: خردفرهنگ تبهکاران، سارقان و ... ناسازگار با عقاید و ارزش‌های پذیرفته شده در فرهنگ عمومی است، از این رو به آن ضد فرهنگ می‌گویند. «د»: هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(کتاب آبی)

۱۰۵- گزینه «۳»

عبارت اول اشاره به تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی دارد. عبارت دوم اشاره به تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۲)

جامعه‌شناسی (۲)

(ارغوان عبدالمکی)

۱۰۶- گزینه «۳»

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: درست - نادرست (بعاد اخلاقی و روانی، مربوط به بخش فردی جهان انسانی است).

گزینه «۴»: نادرست (بخش فردی، هویت ذهنی دارد). - نادرست

(اندیشیدن، مربوط به بخش ذهنی و فردی است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ مهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۴)

(فاطمه صفری)

- امپریالیسم به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود و می‌تواند صورت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی داشته باشد.

- اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به نسل کشی دست زدند.

- تبلیغات شرکت‌های تجاری در هند و نیجریه مربوط به استعمار نو می‌باشد.

- مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ مهانی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

(کتاب آبی)

۱۰۰- گزینه «۳»

جهان انسانی در برایر جهان تکوینی قرار دارد و جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اراده انسان است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ مهانی، صفحه ۶)

جامعه‌شناسی (۱)

(شهریار عبدالله)

۱۰۱- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است). - درست

گزینه «۲»: نادرست (پیامدهای غیرارادی کنش انسان، کنش نیست که نیاز باشد کنشگری آن را انجام دهد). - نادرست (درست است که پنجه‌های اتفاق را با اراده خودمان باز می‌کنیم اما خنک شدن اتفاق نتیجه طبیعی این کنش و غیرارادی است).

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست (پیامد کنش انسان تا وقتی ارادی است که وابسته به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر باشد).

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۷)

(زینب آذری)

۱۰۲- گزینه «۳»

هنگامی که کنش فردی تبدیل به کنش اجتماعی شود، هنجارها و ارزش‌ها پدید می‌آیند. مثلاً زمانی که شما مشغول آواز خواندن هستید، هر طور که بخواهید و با صدای بلند آواز می‌خوانید اما اگر در هین آواز خواندن فردی بباید شما برای رعایت حق او (پیدایش ارزش)، صدای خود را پایین می‌آورید (پیدایش هنجار).

ارزش‌ها و هنجارها با استفاده از تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه به اعضای جامعه منتقل می‌شوند و گسترش می‌یابند.

پدیده‌های اجتماعی برای رفع نیازها و تأمین سعادت بشر پدید آمده‌اند ولی در برخی موقع به جای ایقای نقش وسیله، به عنوان اصل قرار می‌گیرند و این باعث می‌شود که سعادت انسان به حاشیه رود و انسان‌ها به خدمت پدیده‌های اجتماعی درآیند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

(ریهانه امینی)

(ممدر علی کاظمی نصیرآبادی)

۱۱۱- گزینه «۳»
 «جادِلَهُمْ» با آنان مجادله کن / «أَحْسَنْ»: نیکوتر (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
 «رِتَكْ»: پروردگار تو / «أَعْلَمْ»: داناتر (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «فَنَ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ»: کسی که از راه او منحرف شده (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
 (ترجمه)

(ولی برهی- اپور)

۱۱۲- گزینه «۴»
 «يَذْعَ»: رها می کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «شَاتِمْ»: دشنام گو (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مَهَانَأْ»: خوار (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يُسْخِطْ»: (فعل معلوم و متعدی است، چون پس از آن مفعول آمده و دارای اعراب منصوب است) خشمگین می سازد (رد گزینه ۲) / «يُعَاقِبْ»: (فعل مضارع معلوم و متعدی است که مفعولش نیز بعد از آن آمده است؛ پس نباید آن را مجھوں در نظر گرفت) کیفر بدھد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
 (ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

۱۱۳- گزینه «۲»
 «الشِّعَرَاءِ الْإِرَانِيُّونَ الَّذِينَ...» شعرای ایرانی ای که ... (رد گزینه‌های ۱ و ۴) موصول در اینجا به صورت «که» ترجمه می شود) / «الْبَلْدَانِ»: کشورها (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «عَاشُوا»: معنای ماضی استمراری نمی دهد (رد گزینه ۱) / «لِ»: معنای «داشتن» در زمان حال را می دهد) دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
 (ترجمه)

(کلکو، سراسری - ۹۸ - تبریز)

۱۱۴- گزینه «۱»
 «الاستفادةُ مِنَ الْجُوَالِ» استفاده از تلفن همراه (رد گزینه «۳») «لِيَسْت مسحومَةً»: مجاز نیست (رد سایر گزینه‌ها) / «فِي حَصَةِ الْامْتَحَانِ» در جلسه امتحان (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)
 (ترجمه)

(سید محمدعلی مرشدلو)

۱۱۵- گزینه «۱»
 «أَغْضَبُوا مِنْ صُوتِكُمْ»: صدای خود را پایین بیاورید / «تَفَكَّرُوا»: فکر کنید (رد گزینه «۳») / «فِي الْأَمْوَرِ»: در کارها (رد گزینه «۲») / «أَكَثَرُ»: بیشتر (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / «تَتَغَبَّبُوا»: (تا) غلبه نمایید (رد گزینه «۴») / «عَلَى الْمَشَكُلَاتِ»: بر مشکلات (رد گزینه «۳») / «تَصْبِحُوا»: شوید (رد گزینه «۲») / «يُرِيدُ اللَّهُ مِنْكُمْ»: خدا از شما می خواهد (رد گزینه «۳»)
 (ترجمه)

(ولی برهی- اپور)

۱۱۶- گزینه «۲»
 در گزینه «۲»، «أَرَى» فعل مضارع و متکلم وحده است که به صورت ماضی ترجمه شده است، در این گزینه «مواضع قيمة» نیز موصوف و صفت نکره هستند که به اشتباه، معرفه ترجمه شده‌اند.
 ترجمه صحیح عبارت: «در قرآن لقمان را می‌بینم که به فرزندش پندھای ارزشمندی تقدیم می‌کند»
 (ترجمه)

۱۰۷- گزینه «۴»**تشریف موادر:**

- فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشدند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشت‌شان را انکار می‌کنند.

- فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به عدالت پایبند باشد.

- آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داده شود. او علاوه بر نیازهای مادی و دینی، نیازهای ابدی و معنوی دارد. فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دینی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌بوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد. فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است برخوردار باشد.

- با وجود عدالت در فرهنگ مطلوب جهانی، می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه از پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۰۸- گزینه «۱»**کتاب آبی)**

- امپریالیسم سیاسی از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
 - استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم به وجود آمد. در استعمار نو کشورهای استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره نفوذ یا دوره استعمار نظامی و سیاسی خود ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند. دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتا‌ی نظامی نیز استفاده می‌کنند.

- موقوفیت‌های استعمار قدیم در قرن‌های پانزدهم تا نوزدهم، ناشی از پیشرفت در زمینه دریانوری، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.
 (بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۷۳ و ۱۷۴)

۱۰۹- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد، یعنی جهان غرب در استعمار فرانو، عقاید و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر را مورد هجوم قرار می‌دهد و به جای آن، عقاید و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۵)

۱۱۰- گزینه «۱»

(ارغوان عبدالملکی)

دولت‌های استعمارگر برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کرند که کودتا‌ی انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و کودتا‌ی آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ پهلوی دوم (محمد رضا پهلوی)، دو نوع موفق از کودتا‌های استعمار نو است و کودتا نو، نمونه شکست‌خورده آن می‌باشد.

(بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۴)

(رویش‌علمی ابراهیمی)

۱۲۳- گزینه «۴»

تشریف سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱» (الأمهات / أحسن)، در گزینه «۲» (تواضع - الآخرين) و در گزینه «۳» (الكثيراء / من) صحیح است.

(فقط هر کدام)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۱۲۴- گزینه «۴»

در گزینه «۴» (أعلى) اسم تفضیل به معنی «گرانبهاتر، ارزشمندتر» است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: (أذى) فعل ماضی غایب به معنی «گناه کرد» است.
گزینه «۲»: (ما أسرع) بر وزن: ما (أفعى) ساختار تعجبی به معنای «چه سریع است» می‌باشد.

گزینه «۳»: در این گزینه، کلمه‌ای با وزن مشابه اسم تفضیل دیده نمی‌شود.
(قواعد اسم)

(ولی برمهی - اپهور)

۱۲۵- گزینه «۴»

در گزینه «۴» (أفضل) اسم تفضیل است، اما مضاف واقع نشده و پس از آن جار و مجرور آمده است نه مضافق‌الیه.

تشریف سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، (أخت و أفعى) هر دو اسم تفضیل و مضاف هستند. در گزینه «۲»، (أحسن) اسم تفضیل و مضاف است. در گزینه «۳»، (خير) اسم تفضیل و مضاف است و (الناس) مضافق‌الیه آن می‌باشد. (دقیقت کنید «خبر» در ترکیب «خبرًا كثیرًا» معنای تفضیلی ندارد و اسم تفضیل نیست).

(قواعد اسم)

(کلکتور فارج از کشور ام)^{۱۵}

۱۲۶- گزینه «۳»

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم مکان وجود داشته باشد.
اسم مکان بر وزن «مُفعَل»، مفعولة» (یا جمع مکستر آن: مُفَاعِل) می‌آید و دلالت بر مکان وقوع فعل دارد. در گزینه «۳»، «متاجِر» بر وزن «مُفاعِل»، جمع مکستر «متاجِر»، به معنی «غازه» و اسم مکان است.

تشریف گزینه‌های درجی:

گزینه «۱»: (مظلة) به معنی «چتر» ارتباطی با مفهوم مکان ندارد.

گزینه «۲»: (مأدبة) به معنی «سفره مهمانی» ارتباطی با مفهوم مکان ندارد.
گزینه «۴»: (المُجَرَّب) با توجه به علامت فتحه روی عین الفعل و معنای آن (آزموده شده) اسم مفعول است.

(قواعد اسم)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۱۲۷- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «حسنى» اسم تفضیل بر وزن « فعلی» است، در صورتی که برای مقایسه، همواره از اسم تفضیل مذکور بر وزن «أفعى» استفاده می‌کنیم؛ بنابراین در جمله داده شده، «أحسن» صحیح است.

(قواعد اسم)

(پیروز هیدریکی)

۱۱۷- گزینه «۱»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فلاخ عجوز: کشاورزی پیر («عجوز» صفت است).

گزینه «۳»: غلیظ القلب: سنگدل / لاتکن: نباش

گزینه «۴»: مع: همراه / تغیرنی: من را مختار می‌کنی؟! («تغیر» فعل مضارع از صیغه مخاطب و ضمیر «ی»، مفعول آن است).

(ترجمه)

(سیده همی مؤمنی)

۱۱۸- گزینه «۳»

بهترین بندگان خدا: خبر عباد الله (رد سایر گزینه‌ها) / به دیگران سود می‌رسانند: ینفعون الآخرین (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

(محمدعلی کاظمی نصراوی‌آبدی)

۱۱۹- گزینه «۱»

عبارت صورت سوال (بهترین سخن آن است که کم باشد و راهنمایی کنند!) از نظر مفهوم با گزینه «۱»: (هر کس سخشن کوتاه و مفید باشد، سخشن

(مقام) او را بالا می‌برد) در تناسب است.

(مفهوم)

(پیروز ویان)

۱۲۰- گزینه «۲»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: للمتكلم وحده ← للمفرد المذکر الغائب («أنشد» بر وزن «أفعى» فعل ماضی غایب از باب افعال است).

گزینه «۳»: مضافق‌الیه ← مفعول (ترجمه: ملمعت را سروندند...)

گزینه «۴»: مُتَعَد → لازم / له حرفان زائدان ← له ثلاثة حروف زائدة («یستفید» فعل مضارع از باب استفعال است و سه حرف زائد دارد).

(تطیل صرفی و اعراب)

(پیروز ویان)

۱۲۱- گزینه «۳»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول ← حال («معزّزين» قید حالت است).

گزینه «۲»: مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی (فعل «خير» بر وزن «فعل» مزید ثلاثی از باب تفعیل است)

گزینه «۴»: مبني ← معرب (رسول» جزء اسم‌های مبني نیست)

(تطیل صرفی و اعراب)

(پیروز ویان)

۱۲۲- گزینه «۱»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: من مصدر «حسان» ← من مصدر «حسن» («احسان» مصدر باب افعال است، در حالی که اسم تفضیل بر وزن «أفعى / فعلی» همیشه از

مصدرهای مجرد ثلاثی گرفته شده است. ساخت اسم تفضیل از مصادر ثلاثی مزید دارای قاعدة خاص خود است که مربوط به مباحث درسی شما نیست).

گزینه «۳»: «اسم مکان» نادرست است. («مواعظ» جمع مکستر «موعظة» به معنای «پند و اندرز» است).

گزینه «۴»: مصدره «الزام» ← مصدره «الالتزام» (از باب افعال است)

(تطیل صرفی و اعراب)

(بهروز هیدریکی)

«استمع»: گوش بده (رد گزینه ۱) (در ترجمه فعل امر مخاطب، نیازی به لفظ «باید» نیست ← رد گزینه ۴) اگر ابتدای عبارت فعل امر داشته باشیم و پس از آن فعل مضارع (محروم) بباید، فعل مضارع را به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌کنیم و رابط آن‌ها حرف «تا» است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) ضمیر «ک» در گزینه «۲» نیز ترجمه نشده است.

(ترجمه)

«۱۳۳ - گزینه ۳»

(ولی بربری - ابور)

«۱۲۸ - گزینه ۳»

تشریف گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «مُصادقة» مصدر باب مُفاغله است و نباید مصدر این باب را با اسم مفعول ثلثی مزید اشتباه گرفت. در گزینه «۲»، «المُتواضع» و «المُتَكَبِّر» با توجه به معنی خود اسم فاعل هستند. در گزینه «۳»، «المُسْلِحة» اسم مفعول از ثلثی مزید است، در این گزینه «مسْرِعِين» اسم فاعل است. در گزینه «۴»، «المواعِظ» جمع مکسر «المَوْعِظَة» است و اسم مفعول نمی‌باشد.

(قواعد اسم)

(درویشعلی ابراهیمی)

«۱۳۴ - گزینه ۳»

(بهروز هیدریکی)

«۱۲۹ - گزینه ۳»

تشریف گزینه‌ها:

«أَغْلَقْتَ»: بستم / «حَنْفَيَةَ الْمَاء»: شیر آب / «حَتَّى لا تَخْرُج»: تا بیرون نیاید **تشریف سامر گزینه‌ها:** در گزینه «۱»: (این شاخه‌های سبز از درختی روینده از دانه‌ای، بالا رفته‌اند) درست است. در گزینه «۲»: (مؤمن بخشش را شکرانه قدرت یافتن بر دشمنش قرار می‌دهد) درست است. در گزینه «۴»: (همسایه ما آنچه را پلیس در رابطه با دزدها انجام داد، به ما اطلاع داد) درست است.

(ترجمه)

(پیروز ویان)

«۱۳۵ - گزینه ۱»

(سید محمدعلی مرتفعی)

«۱۳۰ - گزینه ۴»

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تسعین و اثنین ← اثنتین و تسعین (در اعداد دو رقمی، ابتدا جزء یکان و بعد دهگان می‌آید) گزینه «۳»: طَلَابًا ← طَالِبًا (معدود عدد ۱۱ تا ۹۹ مفرد و منصوب می‌آید) گزینه «۴»: طَالِبًا ← طالبَة (جزء ۱ و ۲ در عدد، از نظر جنس با معدود مطابق است)

واحدة ← الأولى (با توجه به عبارت فارسی، باید از عدد ترتیبی استفاده کنیم) **(ترجمه)**

(مرتضی کاظم شیرودی)

«۱۳۶ - گزینه ۳»

(علی محسن زاده)

«۱۳۱ - گزینه ۳»

ترجمه عبارت عربی: هر که نیکی بیاورد، ده برابر آن پاداش دارد. این آیه قرآنی درباره نیکی کردن و دریافت پاداش در برابر آن است و ارتباطی به «نجاجات یافتن» ندارد. **(مفہوم)**

«آمُنَا»: (در این جا) ایمان آورده‌اید، ایمان آوردید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) «لِم»: برای چه، چرا (رد گزینه ۴) / «لِم تَقُولُون»: برای چه می‌گویید، چرا می‌گویید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لَا تَقُولُون»: انجام نمی‌دهید، عمل نمی‌کنید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) **(ترجمه)**

(درویشعلی ابراهیمی)

«۱۳۷ - گزینه ۳»

(سیده مهیا مؤمنی)

«۱۳۲ - گزینه ۱»

تشریف سایر گزینه‌ها:

کلمه «منتشره» اسامی مفرد و مؤنث است و نقش صفت را برای «حرارة» دارد. در گزینه «۱»، (منفصل)، در گزینه «۲»، (جار و مجرور) و در گزینه «۴» (جمع) نادرست است. **(تحلیل صرفی و اعراب)**

«طَلَب»: خواست، درخواست کرد (فعل باید به صورت فعل ترجمه شود، نه اسم) (رد گزینه ۲) / «إِجْتَمَع»: (در این جا) جمع شدند (رد گزینه ۴) / «سَتَّ و سَبْعُون»: هفتاد و شش (رد گزینه ۳) / «أَن يَصْطَفُوا»: که به ردیف باستند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) **(ترجمه)**

(ولی برجهی - ابهر)

«۱۴۲- گزینهٔ ۳»

«هؤلاء الشعراً الإيرانيون». این شعرای ایرانی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «قد یُشدون»: (قد + فعل مضارع ← گاهی، شاید) گاهی می‌سراپند (رد گزینهٔ ۴) / «یسمونها»: (فعل مضارع معلوم) آن‌ها را می‌نامند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

(علی محسن‌زاده)

«۱۴۳- گزینهٔ ۴»

«قد تَضَرَّنَا»: گاهی به ما آسیب می‌رساند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «مُصَادِقَة»: دوستی (رد گزینهٔ ۳) / «جَرَبَنَا هَا مَرَّةً»: یک بار (یک مرتبه) آن را تجربه کردیم (آزمودیم) (رد گزینه‌های ۱ و ۳؛ در گزینهٔ ۱)، لفظ «مَرَّةً» ترجمه نشده است) / «فَعَلَيْنَا أَلَا تُجَرِّبَهَا»: نباید آن را تجربه کنیم، نباید آن را بیازماییم، باید آن را تجربه نکنیم (رد گزینهٔ ۲) (ترجمه)

(ترجمه)

(مرتضی کاظم شیرودی)

«۱۴۴- گزینهٔ ۲»

«أَوْضَع» اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَل» به معنای «واضح‌تر» است. (ترجمه)

(سید محمدعلی مرتشوی)

«۱۴۵- گزینهٔ ۲»

«شکوفه‌ها»: الأَهْرَار / «در بهار»: فی الربيع (رد گزینهٔ ۱) / «باز می‌شوند»: تَفَتَّح (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «آن‌ها را خواهیم دید»: سُنَّا هَدَهَا، سُوفَ نُشَاهِدُهَا (رد سایر گزینه‌ها) / «بر شاخه‌های درختان»: علی أَغْصَانِ (غضون) الأَشْجَار (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (ترجمه)

(ترجمه)

(مرتضی کاظم شیرودی)

«۱۴۶- گزینهٔ ۳»

«التفكير» مصدر از فعل ثلاثی مزید از باب «تفعل» است و اسم فاعل آن «مُتَفَكِّر» است. همچنین نقش آن در جمله، مضافق‌الیه و مجرور است نه خبر. (تفاصل صرفی و اعراب)

(علی محسن‌زاده)

«۱۴۷- گزینهٔ ۱»

در گزینهٔ ۱)، واژه «معینة» با توجه به مفهوم جمله، باید به شکل (تعیین شده) ترجمه شود، پس اسم مفعول است و شکل صحیح آن «معینة» می‌باشد. همچنین واژه «امتحان» نیز به شکل نادرست حرکت‌گذاری شده و با توجه به آنکه مصدر باب «إِفْعَال» است، باید به شکل «إِمْتِحان» نوشته شود.

(فیض هرکات)

(کنکور فارج از کشور (۱۰۰))

«۱۳۸- گزینهٔ ۱»

«الصائمين» در گزینهٔ ۱)، جمع مذکر سالم است. در سایر گزینه‌ها «قوانين»، «الدلافين» و «المساكين» جمع مکسر هستند نه جمع مذکر سالم، چون با حذف «بن» مفرد کلمه به دست نمی‌آید. (قواعد اسم)

(پیروز وجان)

«۱۳۹- گزینهٔ ۱»

صورت سؤال خواسته اسمی را مشخص کنید که هم مضافق‌الیه داشته باشد و هم صفت، به عبارت دیگر، یک اسم هم مضاف و هم موصوف باشد. در گزینهٔ ۱)، «جذوة» برای ضمیر «ها» مضاف، و برای «المُسْتَعْرَة» موصوف است. پس به عبارتی، مضاف در اینجا صفت هم گرفته است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲»: «بعد» مضاف است و «اغبار» مضافق‌الیه است، اما صفت وجود ندارد.

گزینهٔ ۳»: «ذات» مضاف است و «الغضون» مضافق‌الیه آن است، از طرفی «الغضون» خود موصوف برای «النَّسْرَة» می‌باشد. (پس اینجا هم اسم مضاف، صفت ندارد)

گزینهٔ ۴»: «أَنْعَمْ» مضاف برای ضمیر «ه» و «مُنْهَمَرَة» خبر آن است. (پس اینجا هم اسم مضاف، صفت ندارد)

(قواعد اسم)

(سیره مهیا مؤمنی)

$$12 \times 5 = 60$$

$$60 + 45 = 105$$

«۱۴۰- گزینهٔ ۴»

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»:

$$72 \div 8 = 9$$

$$19 - 17 = 2$$

$$45 + 32 = 77$$

$$77 \div 11 = 7$$

(عدر)

گزینهٔ ۲»:

گزینهٔ ۳»:

عربی زبان قرآن (۲)

(درویشعلی ابراهیمی)

«تعلم»، آموختن، آموزش، یادگیری / «الفنون»: حرفة‌ها، هنرها، پیشه‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / « يجعل»: قرار می‌دهد، می‌گرداند، می‌سازد (رد گزینهٔ ۳) / «مُتَفَاقِلَة»: خوشبین (رد گزینهٔ ۴) / «مؤْرَه»: کارهایش (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تقدَّمَ بِلِدِه»: پیشرفت کشورش (رد گزینهٔ ۳) (ترجمه)

تاریخ و جغرافیا (۳) – اصلی

(لنکور سراسری ۱۵۰۰)

گزینه «۳»

بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجراهای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا شخص مورد اعتماد خود را به حکومت رسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند. دولت انگلستان برای دستیابی به اهداف خود، در صدد تغییر حکومت ایران برآمد.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۲)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۴»

آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، سوءاستفاده از نام آزادی و مشروطه را وسیله‌ای برای افزایش نفوذ غرب و غرب گرایان سکولار در اداره کشور می‌دانست.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۳)

(علی‌محمد کریمی)

گزینه «۲»

آیرون ساید در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سیدضیاء‌الدین طباطبائی درباره او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۳)

(علیرضا رضابی)

گزینه «۴»

رضاشاه تصمیم گرفت ریلهای راه‌آهن از شمال به جنوب کشیده شود و بندر ترکمن را به بندر شاهپور متصل نماید؛ زیرا مسیر شرقی غربی راه‌آهن می‌توانست دسترسی زمینی به هندوستان را برای دشمنان انگلستان تسهیل کند و این با منافع انگلستان در شرق در تضاد بود.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۶)

(میلاد باغ‌شیفی)

گزینه «۴»

مدرس سال‌ها در خواف زندانی بود. سرانجام پس از فراهم شدن زمینه، وی را از خواف به کاشمر برداشت و پس از مدت کوتاهی، او را در همانجا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۸)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۲»

$$\frac{100}{1} \times \frac{7}{4} = 175$$

طول مسیر قابل احداث بین دو مکان = شاخص انحراف (%)

شاخص مطلوب یعنی بدون هیچ گونه انحراف، ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

(جغرافیا (۳)، بفراغیای مملو و نقل، صفحه ۶۰)

(فاطمه سقایی)

گزینه «۳»

با تحلیل مسیرها و گره‌ها می‌توان قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه را بررسی کرد.

(جغرافیا (۳)، بفراغیای مملو و نقل، صفحه ۶۰)

(مرتفع کاظم شیروودی)

گزینه «۳»

«احسن» اسم تفضیل است و چون مضاف واقع شده، به معنای «نیکوترين»

ترجمه می‌شود ← أحسن الصفات: نیکوترين ویژگی‌ها

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خیر می‌باشد از

گزینه «۲»: «أَحِبُّ» فعل مضارع است به معنای «دوست دارم». (در این

گزینه اصلًا اسم تفضیلی نیامده است).

گزینه «۴»: أغلى می‌باشد از گران تر از

(قواعد اسم)

گزینه «۲»

اسم مکان در این گزینه وجود ندارد و «المزارعون» اسم فاعل است و معنی

«کشاورزان» می‌دهد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مَبْدأ» در این عبارت بر وزن «مفعّل» و اسم مکان است.

گزینه «۳»: «مَطَابِع» در این عبارت جمع «مطبع» بر وزن «مفعّل» و اسم مکان است.

گزینه «۴»: «مَسَاكِين» در این عبارت جمع «مسكّن» بر وزن «مفعّل» و اسم مکان است.

(قواعد اسم)

گزینه «۳»

صورت سؤال، اسم فاعلی را می‌خواهد که محل اعرابی (نقش) فاعل هم

داشته باشد؛ در گزینه «۳»، «زَوَار» جمع مکسر «زائر» و اسم فاعل است، همچنین نقش فاعل را برای فعل «أَذَهَبَ» دارد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «الْمَسَافِرُون» اسم فاعل است، اما نقش مبتدأ را دارد، نه فاعل.

(فراموش نکنید که در عربی، فاعل همیشه بعد از فعل می‌آید.)

گزینه «۲»: در این گزینه، اصلًا اسم فاعل نیامده است.

گزینه «۴»: «الْكَاذَبُ» اسم فاعل است، اما بعد از فعل مجھول آمده و نقش نائب فاعل را دارد، نه فاعل.

(قواعد اسم)

(بهره میربلوکی)

۱۶۵- گزینه «۳»

به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثبت، دولت موقت ملی فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

(تاریخ (۳)، هنگ هوانی اول و ایران، صفحه ۸۸)

(فاطمه سقایی)

۱۵۸- گزینه «۱»

در مدیریت حمل و نقل باید به میزان و نوع تقاضا توجه کرد. برای مثال، ناحیه‌ای که در آن جمعیت زیادی نیاز به جابه‌جایی دارند یا رساندن خدمات آموزشی و بهداشتی به آن‌ها ضروری است، نسبت به نواحی‌ای که تقاضای فصلی یا موقتی دارند، در اولویت قرار می‌گیرند.

(پیغایی (۳)، پیغایی ممل و نقل، صفحه ۶۲)

(زهرا دامیار)

۱۶۶- گزینه «۴»

در بررسی سلسله مراتب سکونتگاه‌ها میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه مستقیم دارند. سکونتگاه‌های کوچک یا کم جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می‌دهند اما در سکونتگاه‌های بزرگتر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.

به طور معمول هر چه به سمت قاعدة هرم پیش می‌رویم به تبع میزان جمعیت و خدمات کمتر، حوزه نفوذ محدودتر می‌شود.

(پیغایی (۳)، پیغایی سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۷ و ۹)

(فاطمه سقایی)

۱۵۹- گزینه «۴»

حوادث در حمل و نقل جاده‌ای بیش از سایر شیوه‌های حمل و نقل است.

(پیغایی (۳)، پیغایی ممل و نقل، صفحه ۶۴)

(زهرا دامیار)

۱۶۷- گزینه «۳»

شهرگرایی، روندی اقتصادی- اجتماعی است که طی آن شیوه‌های زندگی، رفتار و عملکردها ارزش‌ها و مظاهر شهری در روستاهای و بین روستانشینان رواج می‌یابد. میزان تغییرات در چهره و کالبد روستاهای از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر متفاوت است.

با تغییرات کالبدی روستاهای عملکردهای جدید به طور مستقل یا علاوه بر زراعت که فعالیت غالب روستانشینان است پدیدار می‌شود.

(پیغایی (۳)، پیغایی سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

(فاطمه سقایی)

۱۶۰- گزینه «۲»

حمل و نقل چندوجهی یا چندمنظوره، ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل و نقل است.

(پیغایی (۳)، پیغایی ممل و نقل، صفحه ۶۵)

(فاطمه سقایی)

۱۶۸- گزینه «۱»

حاشیه‌نشینی و زاغه‌نشینی نوعی اسکان غیررسمی یا غیرقانونی هستند که در اطراف شهرهای بزرگ در نتیجه مشکل مسکن شکل می‌گیرد. البته زاغه‌نشینی علاوه بر حاشیه شهرها در نقاط مختلف شهر نیز وجود دارد.

(پیغایی (۳)، پیغایی سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(علی‌محمد کریمی)

۱۶۱- گزینه «۲»

مناسبات سیاسی و اقتصادی ایران با جهان خارج در دوران افشاریه و زندیه به علت درگیری‌های داخلی و بی‌ثباتی سیاسی نسبت به عصر صفوی کاهش چشمگیری یافت.

(تاریخ (۳)، ایران در آستانه دوره معاصر، صفحه ۲۱)

(فاطمه سقایی)

۱۶۹- گزینه «۱»

در مرحله ورودی، اطلاعات به صورت رقومی به محیط نرم‌افزار GIS وارد و در آن جا کدبندی و ذخیره می‌شود.

در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌های جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف لایه جدیدی حاصل می‌شود که در برگیرنده اطلاعات دقیق و موردنیاز کاربران است.

(پیغایی (۳)، فنون و مهارت‌های پیغایی، صفحه ۳۹)

(علیرضا رضایی)

۱۶۲- گزینه «۱»

از اوخر عهد فتحعلی‌شاه، دولت انگلیس در صدد برآمد که با جدایگردن سرزمین‌های شرقی ایران، منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ خود در مرازهای هندوستان به وجود آورد. به همین منظور، در زمان محمد شاه و ناصرالدین شاه از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان حمایت کرد و با اقدامات سیاسی و نظامی خود مانع سرکوب این شورش‌ها توسط سپاه ایران شد. انگلستان سرانجام با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و کلموت در عصر قاچار، صفحه ۱۴۳)

(علیرضا رضایی)

۱۷۰- گزینه «۲»

بازارها هسته اصلی نظام اقتصادی و اجتماعی شهرها بودند و شالوده زندگی اجتماعی و اقتصادی را در مراکز شهری تشکیل می‌دادند.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاچار، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(میلاد هوشیار)

۱۶۳- گزینه «۴»

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصین در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغیر مشهور است؛ این مهاجرت، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود.

(تاریخ (۳)، نوشت مشروطه ایران، صفحه ۶۷)

(ب) از آنجا که حمل و نقل نقش مهمی در مکان‌گزینی واحدهای تجاری دارد

جغرافیایی حمل و نقل شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی است.

(پ) جغرافیایی حمل و نقل به بررسی الگوهای پراکنده و شیوه‌های حمل و نقل و تأثیرات آن‌ها بر محیط به منظور برنامه‌ریزی و مدیریت مطلوب منطقه‌ای می‌پردازد.

(پیغایی (۳)، پیغایی ممل و نقل، صفحه ۴۴)

(میلاد هوشیار)

۱۶۴- گزینه «۲»

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصین در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغیر مشهور است؛ این مهاجرت، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود.

(تاریخ (۳)، نوشت مشروطه ایران، صفحه ۶۷)

(فاطمه سقایی)

۱۷۹- گزینه «۴»

پژوهشگر با مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می کند و مهمتر از همه، بی می برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(بفراغیای ایران، بفراغیا پیست، صفحه ۱۰)

(کلکور سراسری ام)

۱۸۰- گزینه «۱»

بررسی نتایج تحقیقات قبلی و مرتبط با بیان مسئله تحقیق مربوط به گام اول (طرح سوال و بیان مسئله) قبل از تدوین فرضیه (گام دوم) است. در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عارت دیگر، مطالعه سابق، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها (گام پنجم) بعد از تدوین فرضیه انجام می شود.

گزینه «۳»: مرحله پردازش اطلاعات (گام چهارم) بعد از تدوین فرضیه انجام می شود.

گزینه «۴»: جمع‌آوری اطلاعات (گام سوم) به روش کتابخانه‌ای و میدانی بعد از تدوین فرضیه انجام می شود.

(بفراغیای ایران، بفراغیا پیست، صفحه ۱۰)

تاریخ و جغرافیا (۲)

(علی محمد کریمی)

۱۸۱- گزینه «۱»

فتوح‌البلدان از آثار تاریخ‌نگاری به روش ترکیبی است که در این روش، مورخ به جای ذکر همه روایت‌ها درباره یک موضوع، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می کند.

تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه از آثار تاریخ‌نگاری به روش تحلیلی است. مورخ در این روش، با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می کند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(علیرضا رضایی)

۱۸۲- گزینه «۴»

از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور، محمدبن جریر طبری است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۸۳- گزینه «۱»

از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تأییف محمدبن جریر طبری اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۸۴- گزینه «۲»

با تشدید آزار مشرکان، گسترش دعوت اسلامی در مکه با موافع اساسی روبه رو شد. در چنین شرایطی بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر (ص) و مسلمانان راه یافت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کنی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۹)

تاریخ و جغرافیا (۱)

(میلاد باغ‌شیفی)

۱۷۱- گزینه «۳»

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

(علی محمد کریمی)

۱۷۲- گزینه «۲»

هر پژوهش علمی نیازمند یک یا چند پرسش است. پرسش‌ها علاوه بر آنکه هدف پژوهش را مشخص می کنند، مانع از بیراحته رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می شوند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

(علیرضا رضایی)

۱۷۳- گزینه «۴»

محتوی سنگنوشته‌های بیستون و تخت جمشید نشان می‌دهند که گاهشماری خورشیدی- قمری بالبی در قلمرو هخامنشیان رواج داشته است، اما ماهما بر اساس فرهنگ و آیین ایرانی نامگذاری شده بودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

(علی محمد کریمی)

۱۷۴- گزینه «۴»

رومیان در آغاز، گاهشماری دقیقی نداشتند. تا اینکه در سال ۴۶ ق. م. امپراتور روم به نام ژولیوس سزار دستور داد گاهشماری رومی براساس گاهشماری مصری اصلاح شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

(کلکور سراسری ام)

۱۷۵- گزینه «۳»

مزوه لور در پاریس، بریتانیا در لندن، آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه و متروبولیتن در نیویورک قرار دارد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۶)

(فاطمه سقایی)

۱۷۶- گزینه «۲»

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی دانان با دید ترکیبی یا کلنگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کنند.

(بفراغیای ایران، بفراغیا پیست، صفحه ۷)

(فاطمه سقایی)

۱۷۷- گزینه «۴»

جغرافی دان با دید ترکیبی یا کلنگری، موضوعات را مطالعه و بررسی می کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می کند.

(بفراغیای ایران، بفراغیا پیست، صفحه ۷)

(فاطمه سقایی)

۱۷۸- گزینه «۲»

سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها می‌پردازد؛ زمینه‌های پدیده کاهش رشد جمعیت چیست؟

تشرح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سوال چندموضع

گزینه «۳»: سوال چه کسی یا چه کسانی

گزینه «۴»: سوال کجا

(بفراغیای ایران، بفراغیا پیست، صفحه ۱)

(سیا پیغمبرزاده صابری)

فلسفه دوازدهم - اصلی**۱۹۱- گزینه «۳»**

عقل در این معنا یکی از ابزارهای شناخت انسان بوده که به کمک آن استدلال می‌کند و به دانش‌ها و حقایق دست می‌یابد. چنین قوهای توانایی شناخت گسترده‌اما محدودی دارد به عبارت دیگر لزوماً همه امور با عقل قابل درک نیست. این تعریف جامع‌ترین تعریف بوده و شامل تمامی حیطه‌ها می‌شود.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وصول به حقایق قطعی و صدرصدی نیست. گاهی اوقات عقل انسان نیز دچار اشتباه می‌شود و ممکن است لزوماً به حقایق نرسد.
 گزینه «۲»: عقل قابلیت رشد دارد و چنین قوهای هیچگاه بی‌نیاز از تربیت عقلانی نیست؛ حتی پس از رسیدن به فعلیت.
 گزینه «۴»: این استعداد ذاتی در تمامی انسان‌ها ثابت نیست و با توجه به میزان تمرین و تربیت آن‌ها متفاوت است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۳)

(حسن صدری)

۱۹۲- گزینه «۴»

روح انسانی در عین بهره‌مندی از استدلال در مرتبه عالم عقل می‌تواند حقایق را شهود کند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: عقل به عنوان موجود برتر و متعالی، در قید زمان و مکان نیست.

گزینه «۲»: علاوه بر عالم طبیعت، عوالمی دیگر نیز وجود دارد که یکی از آن‌ها عالم عقل است.
 گزینه «۳»: فرشتگان از علم استدلایلی بهره نمی‌برند و به جای آن حقایق اشیاء را شهود می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۴)

(حسن صدری)

۱۹۳- گزینه «۲»

عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و ... بحث می‌کند، عقل عملی نامیده می‌شود و دانشی که از این جهت به دست می‌آید، «علم عملی» نام دارد.
 شناخت قوانینی که باعث زیست بهتر انسان‌ها در یک جامعه می‌شوند، از آن جهت که به بایدها و نبایدهای انسانی در سطح جامعه می‌پردازد، مربوط به دانش عملی است. سایر گزینه‌ها در حیطه علوم نظری هستند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۵ و ۵۶)

(نیما پواهری)

۱۹۴- گزینه «۱»

در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا (حدود قرن سوم تا نهم) بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند و می‌گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند.

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

قبیله قریش، به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه و برقاری رابطه تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک، قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشتند؛ اما این قدرت و نفوذ را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار شمرد؛ زیرا ممکن است تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نبود و ثبات لازم را نداشت.

(تاریخ ۱۲)، ظهور اسلام هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۷)

(علی محمد کریمی)

عامل تمايز واحدهای جغرافیایی، تفاوت مکان‌ها و پدیده‌های موجود در آن‌ها است. این تقسیم‌بندی‌ها به منظور شناخت بهتر و آسان‌تر و علمی ترکدن مطالعات و تحقیقات درباره مکان‌ها صورت می‌گیرد تا برنامه‌ریزی صحیح‌تری برای آن‌ها انجام شود.

(پیغایی ۱۲)، تابه‌هی پیست؟، صفحه ۱۴)

(علی محمد کریمی)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی را به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی را تغییر می‌دهند؛ مانند بازارهای شناور پانکوک.

(پیغایی ۱۲)، تابه‌هی پیست؟، صفحه ۱۱)

(فاطمه سقایی)

در کانون یک ناحیه صنعتی تجمع زیاد کارخانه‌ها مشاهده می‌شود. هرچه از این کانون دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، از تمرکز و تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود؛ تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور، دیگر اثری از آن‌ها نمی‌بینیم.

(پیغایی ۱۲)، تابه‌هی پیست؟، صفحه ۱۵)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

(پیغایی ۱۲)، تابه‌هی پیست؟، صفحه ۱۱)

(فاطمه سقایی)

تعیین مرزهای دقیق نواحی، کار دشواری است، البته مرز نواحی طبیعی را آسان‌تر از نواحی انسانی می‌توان تعیین کرد. هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و تجانس در آن وجود دارد. اگر از کانون یک ناحیه جغرافیایی به اطراف آن حرکت کنیم، می‌بینیم که به تدریج از ویژگی‌ها و خصوصیات آن ناحیه کاسته می‌شود تا سرانجام این عوامل ناپدید می‌گردند.

(پیغایی ۱۲)، تابه‌هی پیست؟، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(حسن صدری)

هنگامی که حمل محمول بر موضوع نه از ضرورت برخوردار باشد و نه از امتناع، بنابراین حمل امکانی است.

گزینه ۲۹۸

بررسی گزینه‌ها: گزینه «۱»: حمل ضروری، خداوند واجب الوجود است و وجود برای او ضرورت دارد.

گزینه «۲»: حمل امکانی. مثلث می‌تواند هم قائم‌الزاویه باشد و هم می‌تواند نباشد.

گزینه «۳»: حمل امتناعی. مجموع زوایای داخلی مربع 360° درجه است.

گزینه «۴»: حمل ضروری. دایره پنج‌ضلعی ضرورتاً ممتنع الوجود است.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکانات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

(نیما پواهری)

شریک خداوند در هر حالتی ممتنع الوجود است. پس موضوع محمول را همیشه می‌پذیرد و نمی‌توان خلاف آن را تصور کرد. لذا رابطه وجودی برقرار است. هر انسانی بالذات ناطق است. انسان نمی‌تواند ناطق نباشد. پس این قضیه رابطه امتناعی دارد. وجود خداوند واجب و ضروری است و نمی‌تواند وجود امکانی باشد پس بین «وجود خدا» و «غیرامکانی» رابطه وجودی برقرار است.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکانات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

(نیما پواهری)

واجب الوجود بالذات و واجب الوجود بالغیر هر دو ضرورت وجود دارند. اما ضرورت وجود برای واجب الوجود بالذات از ناحیه ذات خود آن است. اما واجب الوجود بالغیر ضرورت وجود را از ناحیه غیر دیافت می‌کند و ضرورت از جانب خود (وجوب فی نفس) ندارد.

گزینه ۲۰۰

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گونه نیست که برای واجب الوجود ضرورت وجود ایجاد شده باشد، واجب الوجود بالذات، ذاتاً ضرورت وجود دارد و وجود برایش واجب است.

گزینه «۲»: این ممکن الوجود است که اقتضایی نسبت به بودن ندارد (یعنی می‌تواند باشد یا نباشد)، ممتنع الوجود اصلًاً امکان وجود ندارد و همواره معدهم است.

گزینه «۳»: ممکن الوجود اقتضایی نسبت به وجود ندارد (این جمله به معنی این نیست که وجود ندارد، بلکه بدین معنی است که می‌تواند باشد یا نباشد). این واجب الوجود است که اقتضای وجود دارد.

(فلسفه دوازدهم، بیان مکانات، صفحه‌های ۹ تا ۱۱)

فلسفه یازدهم

(سیدا پیغمبرزاده صابری)

یکی از ویژگی‌های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می‌کنند و کنکاوی خود را با گفتن کلمه «چرا» به پدر و مادر خود نشان می‌دهند.

هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید، گویای آن است که چیزی را نمی‌دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم؛ پس پرسیدن سؤال نشانگر آگاهی از مجهولات و سعی در دانستن آن هاست. همچنین ما قبل از هر دانستنی مطمئنیم که می‌توانیم بدانیم پس پرسیدن سؤال نشانگر امکان شناخت نیز می‌باشد.

در گزینه‌های مطرح شده گزینه‌های «۲» و «۳» از نامه پولس به قرنیزان نقش داشت که بیان می‌کند ایمان باید از آفت عقل و حکمت دور باشد و این امور با وحی تقابل دارند و در شناخت خدا و شریعت خدا نمی‌گنجند.

گزینه «۴» از سخنان ترتوپلیوس از آباء اولیه کلیسای کاتولیک است که از مخالفان سرسخت عقل و خردورزی بود و از اساس قبول آموزه‌های کلیسا را از جهت غیرعقلی بودن یقینی می‌داند. اما گزینه «۱» دارای این مضمون است که باید علوم عقلی و حکمت فراگرفته شود و آموزه‌های مسیحیت را در امتداد کمال عقلانیت و خرد می‌داند. این عبارت نقل شده از آثار یوستین شهید از آباء کلیسا در مکتب اسکندریه است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۶)

(نیما پواهری)

دکارت به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد که می‌تواند از ابار شناخت انسان قرار بگیرد.

گزینه ۱۹۵

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این جمله مربوط به دیوید هیوم است. فرانسیس بیکن به طور کامل از عقل‌گرایی جدا نشد، بلکه به فایده بیشتر تجربه در پیشرفت تمدن جدید و زندگی بشر تأکید داشت.

گزینه «۲»: دکارت تجربه را نیز به عنوان یکی از کارکردهای عقل در کنار بدیهیات عقلی و استدلال‌های عقلی مخصوص قبول داشت.

گزینه «۴»: دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه ۵۷)

فلسفه دوازدهم- موازی

(حسن صدری)

تفاوت معنای کلمات هستی و چیستی صرفاً بحث زبانی است و نه بحثی فلسفی. بحث ما در اثبات مغایرت مفهومی و فلسفی این دو مفهوم است، نه صرفاً مغایرت معنایی و شرح‌اللفظی. اما گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» همگی به مغایرت مفهومی وجود و ماهیت اشاره می‌کنند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

گزینه ۱۹۷

در صورتی که محمول با موضوع اتحاد مفهومی و مصدقی داشته باشد و یا اینکه محمول از ذاتیات موضوع باشد، حمل اولی ذاتی خواهد بود. بنابراین حمل تعریف مفهومی صحیح بر ذات (انسان حیوان ناطق است)، حمل یک مفهوم ذاتی بر ذات (انسان حیوان است) و حمل یک ماهیت و ذات بر خودش (انسان انسان است)، حمل اولی ذاتی محسوب می‌شود.

اما حمل مقاهمی ذاتی یک ماهیت بر یکدیگر همیشه حمل اولی ذاتی نیست. مثلاً قضیه «حیوان ناطق است» دارای حمل شایع صناعی است و «ناطق» از ذاتیات «حیوان» محسوب نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه ۵)

گزینه «۲»: روش ریاضی نیز روش عقلی محض است و در این مورد با فلسفه مشترک می‌باشد.
 گزینه «۴»: فلسفه برخلاف سایر علوم موضوع خاص و محدودی ندارد و به قواعد عام و همدشمول وجود و موجودات می‌پردازد.
 (فلسفه یازدهم، پیش‌تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۰۶- گزینه «۴»
 تقسیم موجودات به نیازمند (وابسته) و بی‌نیاز (غیروابسته / غنی) یک بحث پیرامون وجود و انواع وجود است، بنابراین یک بحث در دانش هستی‌شناسی است که بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به شمار می‌رود.
تکن: بحث درباره ثابت و متغیر بودن موجودات از دو جنبه بررسی می‌شود. یک بار در هستی‌شناسی که بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است (آنگاه که منظور از حرکت تغییری باشد که از منظر وجود و قواعد وجود برسی می‌شود). و یک بار نیز از منظر علم فیزیک بررسی می‌شود که از علوم تجربی است و جزء دانش فلسفه به معنای خاص محسوب نمی‌شود.
 (فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۰۷- گزینه «۳»
 بنابر گفته کتاب درسی: «شاخه‌های فلسفه آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بررسی می‌کنند». به عنوان مثال انسان‌شناسی فلسفی قوانین بنیادی وجود را در حیطه و محدوده «انسان» بررسی می‌کند.
بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موضوع بخش‌های فرعی فلسفه یا فلسفه‌های مضاف، علوم مختلف نیستند، بلکه این بخش‌های فلسفه نیز مانند بخش اصلی آن به بحث وجود و شناخت می‌پردازند فقط در حد و گستره علوم مختلف.
 گزینه «۲»: روش فلسفی به طور کلی عقلی محض است و از این‌حيث اختلافی میان بخش اصلی و بخش‌های فرعی آن وجود ندارد.
 گزینه «۴»: هر دو بخش فلسفه وظیفه فراهم آوردن بنیان سایر علوم را بر عهده دارند. به عنوان مثال یکی از بنیان‌های اصلی تمام علوم تجربی از جمله فیزیک و شیمی و ... اعتبار واقع‌نما بودن تجربه و روش تجربی است که در معرفت‌شناسی از آن گفت‌و‌گو می‌شود که جزء بخش اصلی فلسفه می‌باشد. همچنین فلسفه‌های مضاف نیز این کارابی را دارند و پایه و اساس سایر علوم در آن‌ها تهیه می‌شود.
 (فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۰۸- گزینه «۱»
 در این گزینه مسئله اول به حوزه فلسفه اولی که بخش اصلی و ریشه و پایه فلسفه است تعلق دارد و مسئله دوم به فلسفه اخلاق که از فلسفه‌های مضاف است تعلق دارد و فلسفه‌های مضاف بخش‌های فرعی و شاخه فلسفه محسوب می‌شوند.
 (فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

اما دقت کنید که سامان دادن به امور زندگی نه صرفاً با طرح سوال بلکه با پاسخ دادن به سوالات به وجود می‌آید یعنی ما سؤالاتی را مطرح می‌کنیم به این سوالات پاسخ می‌دهیم و امور زندگی را سامان می‌دهیم.
 (فلسفه یازدهم، پیش‌تاریخی فلسفه، صفحه ۱۵)

۲۰۲- گزینه «۲»
 دقت کنید که مراحل تفکر را از مراحل تفکر فلسفی تمیز دهید. در مراحل فلسفی ما در گام اول با یک سؤال و مسئله فلسفی مواجه هستیم نه هر سؤالی و مسئله‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۳).
 به یاد داشته باشید رابطه تفکر و تفکر فلسفی عموم و خصوص مطلق است یعنی تفکر فلسفی همیشه بخشی از تفکر است اما نه بخشی جدا از تفکر بلکه بخشی مستقل در آن (علت رد گزینه ۴).
 (سیا پیغمبرزاده صابری)

۲۰۳- گزینه «۴»
 تا قبل از سقراط فلسفه صرفاً به معنای دوستداری دانایی بود و بعد از آن دانشی خاص اطلاق شد.

علت رد سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: فلسفه ریشه‌ای یونانی دارد نه عربی.
 گزینه «۲»: سقراط برای اولین بار این لفظ را به کار نبرد.
 گزینه «۳»: سوفیست در ابتدا به معنای دانشمند و فرد دانا بود. فیلوسوفوس (فیلوسوف) نیز در گذر زمان به معنای دانشمند تلقی شد. پس دلالت اولیه سوفیست با تلقی ثانویه از فیلوسوفوس در واقع یکی بود.
 (فلسفه یازدهم، پیش‌تاریخی فلسفه، صفحه ۷)

۲۰۴- گزینه «۱»
 با مشخص کردن موضوع یک دانش است که می‌توان محدوده مورد در علوم یک دانش را مشخص کرد. به طور مثال وقتی می‌گوییم موضوع علم زیست‌شناسی بررسی موجودات است از آن جهت که زنده‌اند، برای ما مشخص می‌شود که مرد و محدوده علم زیست فراتر از موجودات زنده نمی‌رود و در محدوده موجودات زنده باقی می‌ماند. به همین منوال، مشخص کردن مرد و محدوده دانش فلسفه در گرو مشخص کردن موضوع آن است و اتفاقاً با مشخص کردن موضوع فلسفه است که مسائل فلسفی و شاخه‌های فلسفه نیز مشخص می‌شوند (رد گزینه‌های ۳ و ۴).
 (فلسفه یازدهم، پیش‌تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۵- گزینه «۳»
 پایه و اساس سایر علوم در فلسفه بررسی می‌شوند اما اساس فلسفه در علم دیگری مورد کاوش و بررسی قرار نمی‌گیرد و فلسفه در این مورد بی‌همتاست.
بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: فلسفه به موجودات از آن حیث که وجود دارند (وجود بما هو وجود) می‌پردازد. سایر علوم نیز در مورد موجودات بحث می‌کنند، مثلاً فیزیک در مورد جهان مادی صحبت می‌کند که بخشی از موجودات را تشکیل می‌دهد. بنابراین این مورد تمايزی خش فلسفه با سایر علوم نیست.

(فرهار قاسمی نژاد)

۲۱۲- گزینه «۱»

بیان کاربرد منطق در زندگی نوعی تعریف و توصیف علم منطق است.
(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ و ۱۰)

(کتاب آبی)

بیمه درمانی برای دولت بار مالی دارد و منافع جمع را در نظر دارد. لغو این بیمه به نظریه اصالت فرد که منافع افراد را در نظر دارد تا اجتماع، نزدیکتر است. کم کردن مالیات ثروتمندان نیز در همین راستا است. در این دیدگاه هر کسی می‌تواند هر میزانی ثروت داشته باشد و وظیفه‌ای بیشتر از دیگران ندارد.

۲۰۹- گزینه «۱»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آزادی شرکت‌ها، مدارس و مطبوعات خصوصی مربوط به سیاست بازار آزاد از نتایج رویکرد اصالت فرد است.

گزینه «۳»: مالیات گرفتن از خانه‌های خالی و محدودیت خرید و فروش ارز، در برگیرنده محدودیت برای مالکان آن و ناظر به تأمین منافع اجتماع است پس با اصالت جامعه تناسب دارد.

گزینه «۴»: آزادی خرید و فروش مشروبات الکلی با دیدگاه اصالت فرد مرتبطتر است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(فرهار قاسمی نژاد)

۲۱۳- گزینه «۴»

آدم و آدمی و عالم و عالمی هم معنی هستند و مشترک لفظی نیستند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جوی اول: جوینده، جوی دوم: رودخانه

گزینه «۲»: اجل اول: بزرگ، اجل دوم: مرگ

گزینه «۳»: خوش اول: خود، خوش دوم: آشنا و فamilی

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۲۱۴- گزینه «۴»

دست به سر کردن عبارتی کنایی (کنایه از گول زدن) است و بنابراین، دلالت التزامی دارد.

معنای اصلی «اینجا» مکان نزدیک است، خاتم هاشمی هم به همین معنا (جلوی در) آن را به کار برده است، پس دلالت مطابقی است.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(علیرضا نصیری)

۲۱۵- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این جمله منظور از «پاییم»، «استخوان پاییم» می‌باشد و بنابراین دلالت تضمنی است. همچنین عبارت «از درد زمین را گاز گرفتن» کنایه می‌باشد و به همین خاطر دلالت التزامی محسوب می‌شود. کلمات دیگر نیز همگی دلالت مطابقی دارند.

گزینه «۲»: منظور از کشور کل آن نیست، بلکه ممکن است برخی از استان‌ها اوپرای نامساعدی داشته باشند پس دلالت تضمنی است. همچنین عبارت «تلوزیبون گفت» التزام از گوینده خبر است بقیه کلمات نیز مطابقی‌اند.

گزینه «۳»: کلمه «کتاب» در این جمله متن و محتوای کتاب است که جزئی از آن می‌باشد و به همین خاطر دلالت تضمنی دارد. در این جمله دلالت التزامی دیده نمی‌شود و بنابراین جواب تست خواهد بود.

گزینه «۴»: منظور از «خانه» در این جمله دیوارهای خانه می‌باشد نه کل آن و بنابراین دلالت تضمنی دارد. همچنین محبت کردن دارای آرایه تشخیص و استعاره است و بنابراین دلالت التزامی دارد. باقی کلمات نیز دلالت مطابقی دارند.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۲۱۶- گزینه «۴»

هدف این تست تشخیص تفاوت مغالطة اشتراک لفظ و توسل به معنای ظاهری است.

در مثال اول = گوینده: منظور دلالت التزامی از (شیر) داشته است ← شجاع

بودن شنونده: برداشت مطابقی از شیر دریافت کرده است ← حیوان شیر

در اینجا که تفاوت برداشت دلالت داریم ← توسل به معنای ظاهری می‌گیریم.

۲۱۰- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

عبارت ذکر شده یکی از سخنان کارل مارکس، فیلسوف مشهور، می‌باشد. در این عبارت آموزه اصالت دیده می‌شود که انسان‌ها و آگاهی انسان را تابع مناسبات اجتماعی می‌داند و نه بر عکس (رد بخش اول گزینه‌های ۱ و ۳). بحث اصالت فرد یا جامعه یکی از بحث‌های فلسفه علوم اجتماعی است که از شاخه‌های فلسفه (فلسفه‌های مضاف) به شمار می‌رود. همانطور که خوانده‌ایم مبانی و زیربنای علوم همان اصولی است که در فلسفه مضاف متناظر با آن علم پذیرفته می‌شوند. مثلاً یک اندیشمند، بسته به اینکه در فلسفه علوم اجتماعی به اصالت فرد یا جامعه پگردید، در علم جامعه‌شناسی نظر خاصی بیان می‌کند که تابع دیدگاه پیشینی و فلسفی او می‌باشد.

تک: فلسفه‌های مضاف قوانین بنیادی هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های «خاص» از وجود منتقل می‌کنند، نه محدوده‌های عام! (رد بخش دوم گزینه‌های ۳ و ۴)

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

منطق

(حسین آفوندی راهنمایی)

۲۱۱- گزینه «۲»

تصدیق باید تام باشد یعنی کامل بوده و منتظر ادامه جمله نباشیم. گزینه «۲» چنین ویژگی ای را ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حکم دارد و می‌توان آن را تصدیق با قبیه گرفت.

گزینه «۳»: قضیه شرطی هست و کتاب درسی آن را نیز تصدیق می‌داند.

گزینه «۴»: در جملات شرطی وجود یک جزء امری باعث نمی‌شود که آن عبارت تصدیق نباشد و همچنان آن را یک جمله خبری با معنا حساب می‌کیم.

تک: در تشخیص این نوع جملات ظاهر مهم نیست و باید به مفهوم دقیق دلالت التزامی می‌توان برداشت یک حکم کرد.

به دلالت التزامی می‌توان برداشت یک حکم کرد.

حکم این است: برای رسوا نشدن باید همنگ جماعت شد.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ و ۸)

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های «۱» و «۲»: معنای سخن ملاصدرا این نیست که فطرت اول هیچ اهمیت و ارزشی ندارد و نباید اصلاً به آن پرداخت. بلکه باید از آن عبور کرد و فراتر رفت.

گزینه «۴»: ملاصدرا ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و این طور نیست که ماندن در فطرت را چیزی خوب و مفید بداند.
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۵)

۲۲۲- **گزینه ۱** (علیرضا نصیری)
دانش فلسفه در بی‌تلash بشر برای یافتن پاسخ‌هایی قانون‌مند به سؤالات ریشه‌ای و بنیادین به وجود آمده است. ما با دقت در این سؤالات در می‌یابیم که این قبیل سؤالات به موضوعات اساسی و بنیادی مربوط است که بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع‌کننده برای آن‌ها، تضمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه و سرانجام روشنی نخواهد انجامید. بنابراین دانش فلسفه که وظیفه بررسی قانون‌مند این سؤالات را بر عهده دارد باعث می‌شود تصمیم‌گیری‌های انسان به نتیجه روشن بررسد.
تکه: پرداختن جدی و مستمر به سؤالات دسته دوم مربوط به «تفکر فلسفی» است نه «دانش فلسفه».

تکه: دست‌یابی به جواب تمام سؤالات بنیادین تاکنون برای انسان میسر نشده و دانش فلسفه نیز ادعای چنین دست‌یافتنی را ندارد.
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۲۳- **گزینه ۴** (علیرضا نصیری)
«فلسفه» کلمای عربی است که ریشه آن واژه «فیلوسوفی» به معنی دوستداری دانایی می‌باشد (رد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳). این کلمه در طول زمان تغییر معنای مختلفی داشته است. فلسفه در ابتدا به معنی عام دانش تغییر معاña یافت و سپس فقط در معنی متأفیزیک یا فلسفه اولی به کار رفت که یک دانش خاص محسوب می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲).
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۲۴- **گزینه ۱** (نیما پواهری)
مبانی خصوصیات اشیاء همان وجود است. درست است که فلسفه به خصوصیات اشیاء نمی‌پردازد و این کار علوم گوناگون است، اما مبانی خصوصیات اشیاء (یعنی همان وجود) را می‌توان موضوع فلسفه قلمداد کرد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: علوم تجربی هم در باب موجودات طبیعی احکام عام و کلی بیان می‌کنند. ثانیاً موضوع فلسفه به موجودات خاصی محدود و محصور نمی‌شود.

گزینه «۳»: مبدأ و منشأ نخستین وجود همان خداوند است. فلسفه به خود

هستی و احکام آن می‌پردازد، نه یک موجود خاص.
گزینه «۴»: اسباب یعنی علت‌ها، هرچند در فلسفه به شناخت اصل و رابطه علیت می‌پردازیم، اما اولاً این مورد یکی از مسائل فلسفه است و نه موضوع اصلی آن، ثانیاً کشف علل اشیاء در خود علوم تحقیق می‌باید و فلسفه به

دنیاً یافتن علت‌ها و معلول‌های آن مشخص نمی‌گردد.
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۹)

در مثال دوم = گوینده: منظور دلالت مطابقی داشته است ← حیوان شیر شنونده: برداشت مطابقی داشته است ← شیرآلات ساختمانی در اینجا هر دو مطابقی و اصلی هستند اما یکی از آن‌ها معنای شیر جنگل و دیگری شیرآلات ساختمانی است.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۲۱۷- **گزینه ۱** (فرهاد قاسمی‌نژاد)
گلیم اول به معنی نوعی فرش است و گلیم دوم یعنی گل هستیم (گل + ایم). بنابراین اینجا با مغالطة اشتراک لفظ مواجه هستیم.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۲۱۸- **گزینه ۳** (فرهاد قاسمی‌نژاد)
«شکست» مشخص نیست به میز بر می‌گردد یا به پای حمید. هرگاه مشخص نباشد که یک فعل یا وصف یا عبارت به چه چیزی ارجاع می‌دهد و مربوط است، آن را مغالطة ابهام در مرجع ضمیر محسوب می‌کنیم.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه ۱۷)

۲۱۹- **گزینه ۲** (حسن صدری)
الف) در اینجا مغالطة نگارشی کلمات رخ داده است زیرا عالم حركتی و سجاوندی آورده نشده است. به دو شکل می‌توان این جمله را خواند: ۱- به نظر، امیرحسین عزیزی دانشجوی خلاقی است. ۲- به نظر امیرحسین، عزیزی دانشجوی خلاقی است.

ب) در اینجا مغالطة نگارشی کلمات رخ داده است زیرا عالم حركتی و سجاوندی آورده نشده است. به دو شکل می‌توان این جمله را خواند: ۱- به نظر، امیرحسین عزیزی دانشجوی خلاقی است. ۲- به نظر امیرحسین، عزیزی دانشجوی خلاقی است.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)

۲۲۰- **گزینه ۴** (کتاب آبی)
در گزینه چهارم صرفاً با یک عبارت دو پهلو و دو معنایی رو به رو هستیم که موارد نگارشی در رفع آن تأثیری ندارند (یک معنا این که به جای بیزید باید به او لعنت کرد و یک معنا این که او اجازه نمی‌دهد کسی بیزید را لعنت کند). در سایر گزینه‌ها موارد نگارشی در معنا مؤثر هستند.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغالطة در شیوه نگارش کلمات (می‌کنی و می‌کنی)

گزینه «۲»: مغالطة در شیوه نگارش کلمات (زیاد و زیاد)

گزینه «۳»: مغالطة در شیوه نگارش کلمات (سمرقند و سمر، قند)

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

فلسفه یازدهم

۲۲۱- **گزینه ۳** (نیما پواهری)
ملاصدرا ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند و از انسان‌ها می‌خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله‌ای برتر و عالی‌تر است، برسند.

(کتاب آین)

اگر کسی در وجودشناسی پذیرفته باشد که «وجود بر دو قسم مادی و مجرد از ماده است» چنین کسی در انسان‌شناسی فلسفی خود می‌تواند بگوید که انسان نیز دارای دو بعد مادی و مجرد است. حال، کسانی که معتقد باشند انسان دارای این دو بعد است، در علم روان‌شناسی به بعد مجرد او هم می‌پردازند و جایگاه آن را در رفتار و تربیت نشان می‌دهند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۵)

۲۳۰- گزینه «۱»

(موسسه عقeni)
انسان‌ها سعی می‌کنند با استفاده از اطلاعات خام موجود در حافظه، استنباط‌های زیادی داشته باشند و به مراتب بالاتر شناخت دست یابند.
(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش موردنظر مطالعه، صفحه ۲۱)

۲۳۱- گزینه «۲»

(غیرهار علی‌ثزار)
فرضیه، پاسخی است تا حد امکان سنجیده به مسائل علمی؛ پس نمی‌توان گزاره‌های پرسشی (گزینه ۱) و گزاره‌هایی که پاسخ خاصی به سؤال نمی‌دهند (گزینه ۴) را فرضیه دانست. در مورد عبارت گزینه «۲» باید گفت تمام عوامل ممکن برای اضطراب در آن هست و عملأً اگر بخواهیم با روش تجربی این گزاره را آزمایش کیم، هر نتیجه‌ای از آن می‌توان گرفت! پس این گزاره هم فرضیه نیست، چون شرط «ستجده‌بودن» را ندارد. اما در عبارت گزینه «۳» تنها یک عامل مشخص برای پدیده روانی ذکر شده است که می‌توان آن را به راحتی آزمایش کرد و بنابراین، همین گزینه جواب درست است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش موردنظر مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲۳۳- گزینه «۴»

(همیرضا توکلی)
گزینه «۱»: عبارت صورت سؤال در باب ماهیت روایها نیست؛ بلکه تمرکز آن بر نمود پیدا کردن امیال است.
گزینه «۲»: اصول تجربی باید تکرارپذیر و شفاف باشند.
گزینه «۳»: چگونگی نمودیافت امیال مربوط است به مرحله بعد از این سؤال و نه پیش از آن.
گزینه «۴»: این گزینه صحیح است؛ زیرا پیش از هر چیز باید مفهوم مد نظر را به دقت توصیف کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش موردنظر مطالعه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳۴- گزینه «۳»

(مهری باهری)
معتبر و پذیرفته بودن یک پاسخ لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن نیست و ممکن است پاسخی که امروز مورد قبول و علمی است پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایش‌های قبلی و یا تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان کنار گذاشته شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش موردنظر مطالعه، صفحه ۱۷)

(علیرضا تقی‌پور)

فلسفه درباره بنیادی ترین و نهادی ترین مسائلهای و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و این تفاوت اساسی فلسفه با سایر دانش‌های است.
(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۱ و ۹)

۲۲۵- گزینه «۳»

(سینه آفونزی راهنمایی)
پرسش شماره چهار درباره مبحث معرفت‌شناسی سؤال می‌کند و چون معرفت‌شناسی بخش ریشه‌ای فلسفه است، سؤالات این بخش از مسائل فلسفه مضایق بنیادی تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

پرسش اول در فلسفه جامعه‌شناسی و پرسش دوم در فلسفه اخلاق و پرسش سوم در فلسفه تاریخ جای می‌گیرد.

توضیح نکات درسی:

سؤالات فلسفه مضایق و سؤالات بخش ریشه‌ای فلسفه (معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی) همه فلسفی و اساسی هستند؛ اما سؤالات معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی نسبت به سؤالات فلسفه‌های مضایق بنیادی تر و اساسی تر هستند.
(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

(علیرضا تقی‌پور)

گزینه «۱»: این گزینه صحیح است. بخش اصلی فلسفه خود به دو بخش «هستی‌شناسی» و «معرفت‌شناسی» تقسیم می‌شود.

گزینه «۲»: شناختن هستی و اشیاء فرع بر امکان شناختن است، نه بر عکس. بنابراین این گزینه نادرست بوده و جواب تست خواهد بود.

گزینه «۳»: این که آیا انسان قادر است که به حقیقت و ذات و کنه اشیاء معرفت و شناخت پیدا کند یا نه، از جمله مسائل حوزه معرفت‌شناسی است که بخشی از قسمت اصلی و ریشه‌ای فلسفه است.

گزینه «۴»: شناسایی وجود و موجودات بدون هیچ قید دیگر (وجود بما هو وجود)، هستی‌شناسی نام دارد که بخش اصلی فلسفه را تشکیل می‌دهد.
(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

(الله غاضلی)

هر علمی به جهت موضوع خود از سایر علوم متفاوت شده است. اینکه فلسفه را پایه سایر علوم بدانیم به این دلیل است که فلسفه به بنیادی ترین موضوعات می‌پردازد که در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ذکر شده است.

در گزینه «۳» به روش فلسفه اشاره شده است که با ریاضیات و علم منطق نیز مشترک است. و دلیل بر پایه و اساس بودن آن برای سایر علوم نمی‌باشد.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

(علیرضا تقی‌پور)

دیدگاه‌های اندیشمندان درباره مسائل فلسفه اولی، مباحث فلسفه‌های مضایق را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد، نه بر عکس. برای مثال فیلسوفی که عالم را مادی می‌داند، نظرات او در معرفت‌شناسی یا فلسفه جامعه‌شناسی نیز براساس اصالت ماده است.
(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(موسسه عقتو)

اگرچه ممکن است بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسائلی را حل کنند، اما اگر پاسخ آن‌ها به وسیلهٔ دیگران قابل تکرار نباشد، در مجموعهٔ روش علمی قرار نمی‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

اقتصاد

(نسرین مجفری)

«۲۴۱- گزینه ۳»

(الف) قیمت‌های ۹۹۹,۹۹۹ تومان و ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان، فرقی با هم ندارند و تولیدکنندگان با استفاده از این «حقه‌های فروش» مصرفکنندگان را به اشتباه می‌اندازند و فروش خود را بالا می‌برند.

(ب) تولیدکنندگان با افزایش تولید پوشک بزرگ‌سال سود بیشتری می‌برند، زیرا تقاضای پوشک بچه‌گانه کاهش یافته و هزینه تولید پوشک بچه‌گانه و فروش کم آن سبب کاهش سود می‌شود.

(پ) در واقع هزینه فرصة تولید یک دست پوشک بزرگ‌سال برایر با ۵ دست پوشک بچه‌گانه است.

(ت) این عبارت به هیچ‌یک از مفاهیم خواسته شده در صورت سؤال اشاره ندارد.

(اقتصاد، اصول انتقال درست، صفحه‌های ۲۵، ۲۶ و ۲۹)

(نسرین مجفری)

«۲۴۲- گزینه ۲»

هزینه تولید - درآمد حاصل از فروش = سود ماشین لباسشویی
تومان = ۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰

در صورت سؤال ذکر شده است با صرف نظر کردن از تولید یخچال، ۲,۷۰۰,۰۰۰ تومان کمتر سود کرده است، در نتیجه اگر این تولیدکننده به تولید یخچال می‌پرداخت، معادل ۵,۷۰۰,۰۰۰ تومان سود می‌کرد:

تومان = ۳,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۷۰۰,۰۰۰ = ۵,۷۰۰,۰۰۰ = سود حاصل از فروش یخچال
هزینه تولید - درآمد حاصل از فروش (قیمت فروش) = سود یخچال
تومان = ۸,۲۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۵,۷۰۰,۰۰۰ ⇒ ۵,۷۰۰,۰۰۰ = x
(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۱ و ۹)

(کتاب آمی)

«۲۴۳- گزینه ۳»

(الف) اگر فرد تمام پول خود را به خرید کالای x اختصاص دهد می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند و با توجه به اینکه قیمت هر واحد از کالای x، ۴۰ هزار تومان است، خواهیم داشت:

هزار تومان = ۲۰۰ بول در اختیار فرد
ب) قیمت هر واحد از کالای Y، برابر است با:

$$\text{هزار تومان} = \frac{۲۰۰}{۱۰} = \text{قیمت هر واحد از کالای Y}$$

حال اگر فرد بخواهد ۳ واحد از کالای x را خریداری کند، خواهیم داشت:

$$(۳x+۴۰) + (y \times ۲۰) = ۲۰۰ \Rightarrow ۱۲۰ + ۲۰y = ۲۰۰ \Rightarrow ۲۰y = ۸۰ \Rightarrow y = ۴$$

و احمد (اقتصاد، اصول انتقال درست، صفحه ۲۸)

(همیدرضا توکلی)

گزینه‌های ۱ و ۴ به توصیف اشاره دارند و هر دوی آن‌ها یک ایراد مشترک دارند و آن‌ها این است که دانشمند بدون سوگیری و پیش‌فرض جلوی رود، در حالی که در واقعیت، هرگز نمی‌توان ذهن را بدون پیش‌فرض پیش برد.

گزینه ۲ به پیش‌بینی اشاره دارد.

گزینه ۳ می‌گوید که برای پیش‌بینی، کافی است که تبیین کنیم اما توصیف هم لازم است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(فرهاد علی نژاد)

هیچ‌یک از روش‌های کسب معرفت بر دیگری برتری ندارند و نباید آن‌ها را در مقابل یکدیگر قلمداد کرد، بلکه مکمل یکدیگر هستند.

گزینه ۱: تعداد منابع آگاهی و معرفت براساس حصر عقلی شمارش شده است و هر روشی، قاعدتاً در یکی از چهار مورد جای می‌گیرد.

گزینه ۲: شخص می‌تواند فقط از داروین نقل قول بیاورد، نه اینکه شیوه استدلال تحریبی او را پیاده کند؛ در این صورت، او از استناد به سخن بزرگان به معرفت رسیده است، نه روش تحریبی.

گزینه ۳: پاسخ سؤال واحد یکی است و اگر به دو جواب رسیدیم، دست کم یکی از جواب‌ها با قاطعیت اشتباه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(مهدی باهردی)

هر بررسی روان‌شناختی تحت تأثیر توصیف انتخاب شده از آن پدیده است و تفاوت در تعاریف موجب تفاوت در مسیر بررسی علمی و نتایج می‌شود. برای مثال زمانی که موضوع «هوش»، مهارت‌های سازش فرد با محیط تصویر شود نتیجه به دست آمده متفاوت از شرایطی است که «هوش» مهارت‌های فرد در حافظه و حل مسائل انتزاعی پنداشته شود. این تکثر و دشواری در رسیدن به تعریفی واحد در موضوعات روان‌شناختی موجب تکثر و تنوع در نتایج به دست آمده از این پژوهش‌ها است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(همیدرضا توکلی)

گزینه‌های ۱ و ۴ هر دو به مفاهیمی مأموری اشاره می‌کنند اما گزینه ۱ به جهت قرارگرفتن در دایرة درمان روان‌شناختی، در روان‌شناسی بحث می‌شود و همچنین صحبت کردن در حیطهٔ مطالعاتی روان‌شناسان جای می‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

(مهدی باهردی)

هدف محوری روان‌درمانی «کنترل» موضوع یا موضوعات مشخصی است تا شرایط فرد مراجع تغییر کند. برای رسیدن به هدف کنترل در این فرآیند لازم است تا روان‌درمانگر نگاهی تا حد ممکن شفاف و دقیق به چیستی (توصیف) و چرایی (تبیین) موضوع مراجعه داشته باشد؛ زیرا کنترل موضوعی که توصیف و تبیین روش‌تری داشته باشد آسان‌تر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

«۲۳۹- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

«۲۴۶- گزینهٔ ۲»

فرد باید سود حاصل از هر سرمایه‌گذاری را محاسبه کند و سپس بهترین انتخاب خود را انجام دهد. بهترین انتخاب، انتخابی است که بیشترین منافع و سود را برای فرد به همراه داشته باشد.

- سود سالانه حاصل از راه اندازی یک گلخانه: ۱۵۰ میلیون تومان

- سود سالانه حاصل از سپرده‌گذاری در بانک:

$$\text{میلیون تومان } \frac{22}{100} = ۱۳۶ / ۴$$

- سود سالانه حاصل از راه اندازی کارگاه تولید محصولات کنجدی: از میلیون تومان تا ۱۹۲ میلیون تومان

اگر سود ماهانه برابر با ۱۴ میلیون تومان باشد:

$$\text{میلیون تومان } ۱۶۸ = ۱۴ \times ۱۲$$

اگر سود ماهانه برابر با ۱۶ میلیون تومان باشد:

$$\text{میلیون تومان } ۱۹۲ = ۱۶ \times ۱۲$$

- سود سالانه حاصل از خرید و فروش رایانه و تلفن همراه:

$$\text{میلیون تومان } ۱۳۶ = ۶۸ \times ۲$$

- سود سالانه حاصل از خرید چند هکتار زمین کشاورزی پسته در روستای پدری:

$$\text{میلیون تومان } ۱۶۰ = ۳۲۰ \div ۲$$

بهترین انتخاب، انتخابی است که بیشترین منافع و سود را برای فرد به همراه داشته باشد. یعنی راه اندازی کارگاه تولید محصولات کنجدی. با انتخاب راه اندازی کارگاه تولید محصولات کنجدی، منافع مورد انتظار از دومنی انتخاب خوب خود (یعنی ۱۶۰ میلیون تومان سود ناشی از سود سالانه حاصل از خرید چند هکتار زمین کشاورزی پسته در روستای پدری) را از دست داده است که اقتصاددانان به این هزینه مهتم، «هزینهٔ فرصت» می‌گویند.

(اقتباس، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(مهدی فیبانی)

«۲۴۷- گزینهٔ ۲»

الف) پرسنی قسمت گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱»: نادرست است؛ زیرا کارآفرین ایده‌های خود را به کسب و کار جدید تبدیل می‌کند.

گزینهٔ ۲»: نادرست است؛ زیرا کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه اندازی کسب و کارش داشته باشد.

گزینهٔ ۳»: نادرست است؛ زیرا عده خاصی از افراد می‌توانند بک کسب و کار جدید را راه اندازی کنند.

گزینهٔ ۴»؛ درست است.

ب) کارآفرینان موفق ریسک‌پذیرند به این معنا که پس انداز و خوش نامی شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه اندازی کنند.

(اقتباس، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵ و ۶)

(سارا شریفی)

«۲۴۴- گزینهٔ ۴»

تشرییف گزینه‌ها در نادرست:

گزینهٔ ۱»: در آن واحد نمی‌توانید از یک چیز دو استفاده متفاوت بکنید؛ یعنی هر چیزی دارای محدودیت در استفاده است.

گزینهٔ ۲»؛ اگر یک کشور کالاهایی را از دیگر کشورها بخرد، هنوز با کمیابی و مبالغه مواجه است.

گزینهٔ ۳»؛ تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیریتان مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری شما به وجود می‌آیند.

(اقتباس، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

(علیرضا رضایی)

«۲۴۵- گزینهٔ ۱»

الف) درآمد سالیانه کارگاه تولیدی:

$$\text{تومان } ۵۰۰۰ \times ۵۴,۵۰۰ = ۲۷۲,۵۰۰,۰۰۰$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۷۲ / ۵$$

هزینه‌های سالیانه کارگاه تولیدی:

$$\text{میلیون تومان } ۱۸ = ۱ / ۵ \times ۱۲ = \text{اجاره‌های سالیانه کارگاه}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱۵۸ = ۲ / ۲ \times ۶ \times ۱۲ = \text{حقوق سالیانه کارگران}$$

$$\text{میلیون تومان } ۱۹ / ۸ = ۱ / ۵ \times ۲ / ۲ \times ۶ = \text{هزینه استهلاک سالیانه}$$

مجموع هزینه‌های سالیانه کارگاه تولیدی

$$\text{میلیون تومان } ۲۲۷ / ۵ = ۱۸ + ۱۵۸ / ۴ + ۲۴ + ۱۹ / ۸ + ۷ / ۳$$

عملکرد سالیانه بنگاه تولیدی:

میزان درآمد بیشتر از میزان هزینه‌ها است، در نتیجه بنگاه تولیدی سودده است و در پایان سال مالی سود کسب کرده است.

هزینه‌های سالیانه - درآمد سالیانه = سود سالیانه

$$\text{میلیون تومان } ۴۵ = ۲۷۲ / ۵ - ۲۲۷ / ۵$$

ب) ۲۰ درصد فروش بیشتر برابر است با افزایش ۲۰ درصدی درآمد، که این میزان به سود کارگاه اضافه می‌شود:

میزان افزایش در درآمد سالیانه کارگاه تولیدی

$$\text{میلیون تومان } ۵۴ / ۵ = ۲۷۲ / ۵ \times \frac{۲۰}{۱۰۰}$$

حقوق ۲ کارگر از مجموع هزینه‌های سالانه کارگاه کاسته می‌شود که این

میزان نیز به سود کارگاه اضافه می‌شود:

میزان افزایش در سود سالیانه کارگاه تولیدی

$$\text{میلیون تومان } ۵۲ / ۸ = ۲ / ۲ \times ۲ \times ۱۲ = ۵۲ / ۸$$

میزان افزایش در سود سالیانه کارگاه تولیدی

$$\text{میلیون تومان } ۱۰۷ / ۳ = ۵۴ / ۵ + ۵۲ / ۸$$

(اقتباس، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۱ و ۲)

$$\text{میلیون تومان} = ۱۰۰ = \text{درآمد ماهانه}$$

مجموع هزینه‌های ماهانه - درآمد ماهانه = سود یا زیان ماهانه

$$(ضرر یا زیان) \text{ میلیون تومان} = ۱۰۰ - ۱۰۳ = ۳ = \text{سود یا زیان ماهانه}$$

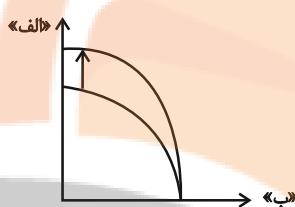
با در نظر گرفتن هزینه فرست، صاحب بنگاه دچار ضرر و زیان شده است.

(اقتصاد، اصول انتقال درست، صفحه ۲۴)

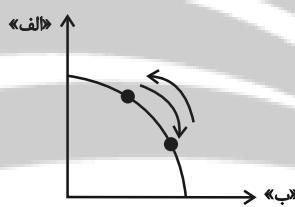
(مهندسی فیزیائی)

۲۵۰- «هزینه» ۲

زمانی که شرکت منابع تولید کالای «الف» را افزایش دهد، منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت خواهد کرد.

زمانی که شرکت تولید یکی از کالاهای را افزایش و تولید کالای دیگر را کاهش دهد، تولید آن شرکت بر روی مرز امکانات تولید جایه‌جا خواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۱»: شرکت تضمیم می‌گیرد تا کارگران غیرفعال خود را به تولید بیشتر کالای «الف» به کار گیرد. (این عامل باعث حرکت از نقطه‌ای از زیر مرز امکانات تولید به نقطه‌ای بر روی مرز امکانات تولید می‌شود.)

- شرکت به دلیل افزایش تقاضای مشتریان تولید کالای «الف» را افزایش می‌دهد. (این عامل باعث حرکت از نقطه‌ای بر روی مرز امکانات تولید به نقطه‌ای دیگر بر روی مرز امکانات تولید می‌شود و چون میزان تولید کالای «الف» افزایش یافته است از سمت راست به چپ جایه‌جا می‌شویم.)

گزینه ۳ «۳»: شرکت در خط تولید جدید خود تولید کالای «الف» را افزایش و تولید کالای «ب» را کاهش می‌دهد. (بر روی مرز امکانات تولید از سمت راست به چپ جایه‌جا می‌شویم.)

- شرکت چند کارگر جدید برای تولید کالای «ب» استخدام می‌کند. (منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت خواهد کرد.)

گزینه ۴ «۴»: شرکت فناوری جدیدی را برای تولید هر دو کالا خریداری می‌کند. (منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت خواهد کرد.)

شرکت زمین بزرگتری را برای افزایش تولید محصولات اجاره می‌کند. (منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت خواهد کرد.)

(اقتصاد، مز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(نسرین بعفری)

۲۴۸- «هزینه» ۴

الف) هزینه فرست انتقال از نقطه C به B برابر با ۱۰۰ واحد سلاح‌های نظامی است که از تولید آن‌ها صرف‌نظر شده است.

هزینه فرست انتقال از نقطه B به A برابر با ۲۰۰ واحد سلاح‌های نظامی است که از تولید آن‌ها صرف‌نظر شده است.

در نتیجه: هزینه فرست انتقال از نقطه C به B کمتر از هزینه فرست انتقال از نقطه B به A می‌باشد.

ب) هنگامی که تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که: حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون اینکه کالاهای دیگر حذف گردد، در نتیجه در نمودار مرز امکانات تولید صورت سوال، در نقطه F قرار داریم و اگر بخواهیم تولید سلاح‌های نظامی ثابت و تولید کالاهای و خدمات رفاهی افزایش یابد، از نقطه F به A منتقل می‌شویم. با حرکت از نقطه F به A میزان کالاهای نظامی ۲۰۰ واحد و ثابت می‌ماند ولی میزان کالاهای و خدمات رفاهی از ۲ به ۶ افزایش می‌یابد.

پ) به هنگام حرکت روی منحنی از سمت راست به چپ، از میزان تولید کالاهای رفاهی کاسته می‌شود و به میزان تولید سلاح‌های نظامی افزوده می‌شود، در نتیجه با توجه به گزینه‌ها: حرکت از نقطه A به B قابل قبول است.

ت) توجه داشته باشید هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

در نتیجه می‌شود نتیجه گرفت تولید در نقطه‌ای زیر مرز امکانات تولید است (نقطه F) و با اختصاص مقداری از سرمایه‌ها، منابع و نیروی کار مازاد به تولید کالاهای و خدمات رفاهی و مقداری هم به تولید سلاح‌های نظامی، از نقطه F به نقطه‌ای مانند B منتقل شویم. در این حالت میزان تولید سلاح‌های نظامی از ۲۰۰ به ۴۰۰ و میزان تولید کالاهای و خدمات رفاهی از ۲ به ۴ افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، مز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(سارا شریفی)

۲۴۹- «هزینه» ۲

بول آب، برق، گاز، عوارض شهرداری و مالیات ماهانه

$$\text{میلیون تومان} = ۳۵ = ۴۲۰ + ۱۲$$

$$\text{میلیون تومان} = ۱۵ = ۱/۵ \times ۱۰ = \text{دستمزد ماهانه کارگران}$$

$$\text{میلیون تومان} = ۹۸ = \text{مجموع هزینه‌های تولید ماهانه}$$

= مجموع هزینه‌های ماهانه تولید با احتساب هزینه فرست

$$\text{هزینه فرست} + \text{هزینه‌های تولید}$$

$$\text{میلیون تومان} = ۱۰۳ = ۹۸ + ۵$$

(هزینه فرست ماهانه احداث کارخانه، حقوق ماهانه یک اداره دولتی است که فرد از آن صرف نظر کرده است.)

(محمد رسایی)

«۲۵۶- گزینه ۳»

گذشت زمان و تغییر در نیازهای فرهنگی، اجتماعی و زیستی و همچنین مبانی و پیشفرضهای علم، تغییر در نیازهای فرهنگی، اجتماعی و زیستی و همچنین افزایش اطلاعات در هر علم، باعث تغییر در توصیف و تبیین‌های موجود در یک علم می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه ۳۰)

(موسی عفتی)

«۲۵۷- گزینه ۳»

بررسی تأثیر رفتار معلمان بر یادگیری دانش‌آموزان به راحتی از طریق روش مشاهده قابل بررسی نمی‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه ۳۷)

(محمد رسایی)

«۲۵۸- گزینه ۴»

- دانشمند با «طرح مسئله» موقعیت ناشناخته و مجھول را شناسایی می‌کند.
(نادرست)

- مصاحبه، برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.
(نادرست)

- روان‌شناسی نوین، در تبیین موضوعات موردن‌طالعه، با واژه «شناخت» بسیار سروکار دارد. (درست)

- متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در تحقیقات خود از افراد بهدست آورده‌اند، به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند. (نادرست)

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۳)

(موسی عفتی)

«۲۵۹- گزینه ۴»

گزینه‌های «۱» تا «۳» مربوط به روش آزمون‌ها و گزینه «۴» مربوط به روش مصاحبه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(موسی عفتی)

«۲۶۰- گزینه ۲»

هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، تکیه داشت باشد، پردازش ادراکی است و پردازشی که علاوه بر ویژگی‌های حسی، تحت تأثیر ویژگی‌های کیفی قرار دارد، پردازش مفهومی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

روان‌شناسی

(فرهاد علی‌نژاد)

«۲۵۱- گزینه ۲»

در مشاهده، از آنجا که شخصی که مورد مشاهده قرار می‌گیرد، هیچ دخل و تصرفی در اطلاعات جمع‌آوری شده ندارد و فقط مشاهده‌گر (گاهی بدون اطلاع او) به ثبت رفتارهایش می‌پردازد، دوری از تعصب و پیش‌داوری یکی از اصول اساسی کار است. اگر مشاهده‌گر در مورد رفتار مورد مطالعه پیش‌داوری داشته باشد، ممکن است تفسیر خودش از آن رفتار را ثبت کند، نه آنچه را واقعاً مشاهده می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه ۲۷)

(موسی عفتی)

«۲۵۲- گزینه ۲»

در روش علمی و برای انجام یک آزمایش صحیح و همچنین سهولت در اندازه‌گیری‌ها باید متغیرهای مورد نظر، به شکل دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شوند. به تعریفی از متغیر که این ویژگی‌ها را داشته باشد، تعریف عملیاتی می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه ۱۹)

(محمد رسایی)

«۲۵۳- گزینه ۴»

- کاربردی‌ترین تعریف روش علمی: «فرایند جست‌وجویی با قاعده و نظامدار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین».

- در جست‌وجویی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه ۱۷)

(موسی عفتی)

«۲۵۴- گزینه ۱»

فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(موسی عفتی)

«۲۵۵- گزینه ۳»

به ترتیب فقهای به آیات الهی استناد کرده، پژوهشکان از روش‌های تجربی و فلاسفه از عقل استفاده می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن‌طالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

تلشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی